

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2021 ROKU

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. REGION NA TLE KRAJU	6
II. ZMIANY ILOŚCI LUDNOŚCI WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU	12
III. PRACODAWCY. STAN ROZWOJU PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	15
IV. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I PRACUJĄCY	22
V. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	28
VI. RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2021 ROKU	30
6.1 PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA.....	32
6.2 PRZYCZYNY FLUKTUACJI BEZROBOTNYCH.....	34
6.3 BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU	39
6.4 BEZROBOTNI WG WIEKU	40
6.5 BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA.....	42
6.6 BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY	42
6.7 BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI	44
6.8 BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY.....	46
6.9 OFERTY PRACY WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI.....	49
6.10 BEZROBOTNI WG ZAWODÓW	50
6.11 WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	54
6.12 WYDATKI FUNDUSZU PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA.....	60
6.13 ZWOLNIENIA Z PRZYCZYŃ NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW	63
VII. PODSUMOWANIE	65

Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie spełnia zadania dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego, jako instytucja rynku pracy funkcjonuje obok ochotniczych hufców pracy, agencji zatrudnienia czy instytucji szkoleniowych. Wspiera również samych pracodawców przez realizację aktywnych programów rynku pracy i innych inicjatyw, których źródłem jest interwencja środków budżetowych w zdefiniowanym zakresie. Zadania realizowane są również przez wkład własny, wyrażony w formie programów, które przyczyniają się do wzrostu konkurencyjności i rozwoju regionu. Wojewódzki Urząd Pracy jest jedną z wielu instytucji, które pośredniczą w interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego, funkcjonując w ramach wyznaczonych przepisami prawnymi, w tym przez ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 2004 roku, z późn. zm.

Od wielu lat instytucje rynku pracy realizują zadania na rzecz promocji zatrudnienia i rozwoju rynku pracy w regionie. Urzędy Pracy pośredniczą w inicjatywach rozwoju zasobów ludzkich dla poprawy sytuacji i utrzymania korzystnych procesów na rynku. Poprzez realizację aktywnych form następuje rozwój kwalifikacji pracowników tj. wszystkich istotnych uprawnień i umiejętności, które dana osoba powinna posiadać, aby uzyskać zatrudnienie lub wzmocnić swoją konkurencyjność.

Oddajemy do rąk czytelnika „Analizę sytuacji na rynku pracy w województwie podkarpackim w 2021 roku”, która może być interesującym źródłem dla władz samorządowych czy osób zaangażowanych w bieżące problemy województwa podkarpackiego. Dla instytucji oświatowych i szkoleniowych analiza może być interesująca w kontekście rozwoju kształcenia, w tym zawodowego. Z opisu sytuacji na rynku pracy korzystają również organizacje pozarządowe, które podejmują inicjatywy na rzecz realizacji poszczególnych programów rynku pracy. Wnioski zawarte w niniejszej publikacji wynikają z następujących źródeł:

1. Sprawozdania o rynku pracy w województwie podkarpackim za 2021 rok,
w tym między innymi
 - a) załącznik 1 – bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg klasyfikacji zawodów i specjalności, opracowanej dla potrzeb rynku pracy,
 - b) załącznik 2 – bezrobotni korzystający z poradnictwa zawodowego oraz aktywizacji zawodowej w formie szkoleń realizowanych z Funduszu Pracy,

- c) załącznik 3 – bezrobotni w podziale terytorialnym,
- d) sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy, nie pozostających w zatrudnieniu,
- 2. Sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy,
- 3. Sprawozdanie z realizacji wsparcia w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w województwie podkarpackim
- 4. Bazy danych i publikacje GUS w przedmiotowym zakresie.

Informacja obejmuje zjawiska, które wpłynęły na kondycję rynku pracy w województwie podkarpackim w 2021 roku. Większość danych porównujemy do 2020 roku. Jednocześnie w celu dokładniejszego odzwierciedlenia występujących procesów, które z reguły mogą trwać w dłuższym okresie niż rok lub następują w innych interwałach np. nie pokrywających się z 31 grudnia danego roku – następuje w zależności od potrzeb – odwołanie do szerszych danych historycznych. Niejednokrotnie wybrane wskaźniki prezentujemy również dla innych obszarów terytorialnych czy średniej w kraju, w celu uchwycenia całości zjawisk lub pełniejszej prezentacji istniejących od lat procesów.

Pomimo niedoskonałości danych sprawozdawczych, takich jak ograniczenie do zjawisk rejestrowanych w statystykach i pomijanie tzw. szarej strefy (ang. *shadow economy*) przekaz, uzupełniony o inne źródła, w tym szereg realizowanych przez beneficjentów zewnętrznych badań – stanowi cenne źródło w zakresie odnotowanego stanu zatrudnienia, przedsiębiorczości i możliwości dalszego aktywizowania różnych grup społeczno-zawodowych. Wnioski z badań zawarte na naszej stronie internetowej są rzetelne i mogą stanowić przyczynę bardziej efektywnego wykorzystania kadr pracowników, w celu wzmocnienia pozytywnych zjawisk i koniunktury w regionalnej gospodarce.

W 2020 roku wystąpiło zjawisko pandemii, które wpłynęło i wpływa na kondycję rynku pracy. Jednocześnie COVID-19 współwystępował w 2021 roku z innymi procesami na rynku pracy. W 2021 roku nie odnotowano spadku liczby ofert pracy, dostępnych w pośrednictwie PUP. Liczba ta była niższa jak w niektórych poprzednich latach, ale jej ograniczenie nie było aż tak drastyczne jak w 2020 roku. Porównując 2021 rok do 2020 roku – nastąpił wzrost ofert pracy, zgłoszonych do publicznego pośrednictwa PUP. Zjawisko braku pracowników w niektórych sektorach gospodarki nasilało się okresowo i dotyczyło np. sektorów budownictwa czy rolnictwa.

Po stronie podaży zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych, co automatycznie nie opisuje lepszej sytuacji na rynku pracy, ale jest dobrym prognostykiem na przyszłość. Bezrobocie rejestrowane nie osiągnęło, pomimo trudnej sytuacji epidemicznej poziomu z 2020 roku. Punktem odniesienia w kumulacji osób bezrobotnych pozostaje początek XXI wieku, który definiował najwyższy poziom liczbowy i procentowy, zasilany napływem znacznej liczby osób młodych. Następowало wówczas bardzo trudne wejście na rynek pracy pierwszych roczników z pokolenia „Y”. Zakres lat, w którym zawiera się to pokolenie to 1981-2000.

W I części opracowania źródłem informacji są periodyki (ukazujące się okresowo) lub zbiory danych urzędów statystycznych. Zostały zamieszczone odpowiednie odnośniki i linki. Zestawione wielkości liczbowe charakteryzują ogólne procesy społeczno-ekonomiczne odnotowane w regionie. W części II źródłem jest program badań statystyki publicznej, a jej zawartość opracowano w taki sposób, aby zaprezentować tylko główne procesy oddające stan rynku pracy w województwie podkarpackim w 2021 roku. Zrezygnowaliśmy z wielokrotnego powtarzania tego samego źródła dla lepszego przekazu treści.

Dane liczbowe zawarte w niniejszej publikacji zostały zamieszczone w formie pliku MS Excel w aneksie statystycznym (jako drugi plik). Pozostałe zbiory danych są zawarte w zasobach internetu dostępnych *on-line*, w poszczególnych opracowaniach i na stronie GUS. Stanowią pewną podstawę wiedzy na tematy monitorowane i mogą zostać wykorzystane przez uczniów lub studentów oraz przez specjalistów dla realizacji autorskich analiz. Odbiorcami są z reguły osoby lub instytucje zainteresowane tematyką rynku pracy. Analiza sytuacji na rynku pracy województwa podkarpackiego jest periodykiem, wydawanym w okresach rocznych (annały), dlatego większość danych z tego samego zakresu jest porównywalna z analogicznymi publikacjami lat ubiegłych.

I. REGION NA TLE KRAJU

TABELA 1. WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE ¹

LP.	WSKAŹNIK	2020	2021	UWAGI
1.	Liczba ludności	2 121 229 osób (stan na 31 XII)	2 115 578 osób (stan na 30 VI)	5,5 proc. populacji całego kraju. Nastąpił spadek o 5651 osób.
2.	Ludność zamieszkała w miastach	51 miast 877 392 osób 41,36 proc. ludności (stan na 31 XII)	51 miast 877 371 osób 41,47 proc. ludności (stan na 31 XII)	Najniższy odsetek ludności w miastach w porównaniu do innych województw.
3.	Gęstość zaludnienia (ludność w przeliczeniu na 1 km ²)	119 os./km ²	brak danych	Dla kraju: 122 os./km ² (2020).
4.	Przyrost naturalny (na 1000 ludności)	- 2,1‰	brak danych	Wartość dla kraju (2020): minus 3,2‰. 5 lokata dla Podkarpacia wśród województw – wszystkie województwa z ujemnym przyrostem – od najniższego spadku – pomorskie (0,5‰), małopolskie (1,0‰), wielkopolskie (1,2‰), mazowieckie (2,0‰) i podkarpackie (2,1‰).
5.	Wskaźnik urbanizacji (udział gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w powierzchni ogółem)	5,1 ²	brak danych	woj. podkarpackie 2003 r. – 4,2 proc. wzrost do 2020 r. (5,1 proc.) o 0,9 pkt. proc. Polska 2003 – 4,6 proc. wzrost do 2020 r. (5,6 proc.) o 1,0 pkt. proc. Wzrastający wskaźnik urbanizacji.
6.	Współczynnik feminizacji	104	brak danych ³	Dla Polski: 107 (2020).

¹ Opracowano na podstawie GUS 18-I-2022r. BDL (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>); Krajowy Rejestr Urzędowy Podziału Terytorialnego Kraju (TERYT): <https://teryt.stat.gov.pl/teryt/raporty/WebRaportZestawienie.aspx>, Rocznik demograficzny 2021, Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2021, Stan, ruch naturalny i migracje ludności w województwie podkarpackim w 2020 roku; Wstępne szacunki PKB według regionów w 2020 roku.

² BDL, 18-I-2022 r.

³ BDL, 18-I-2022 r.

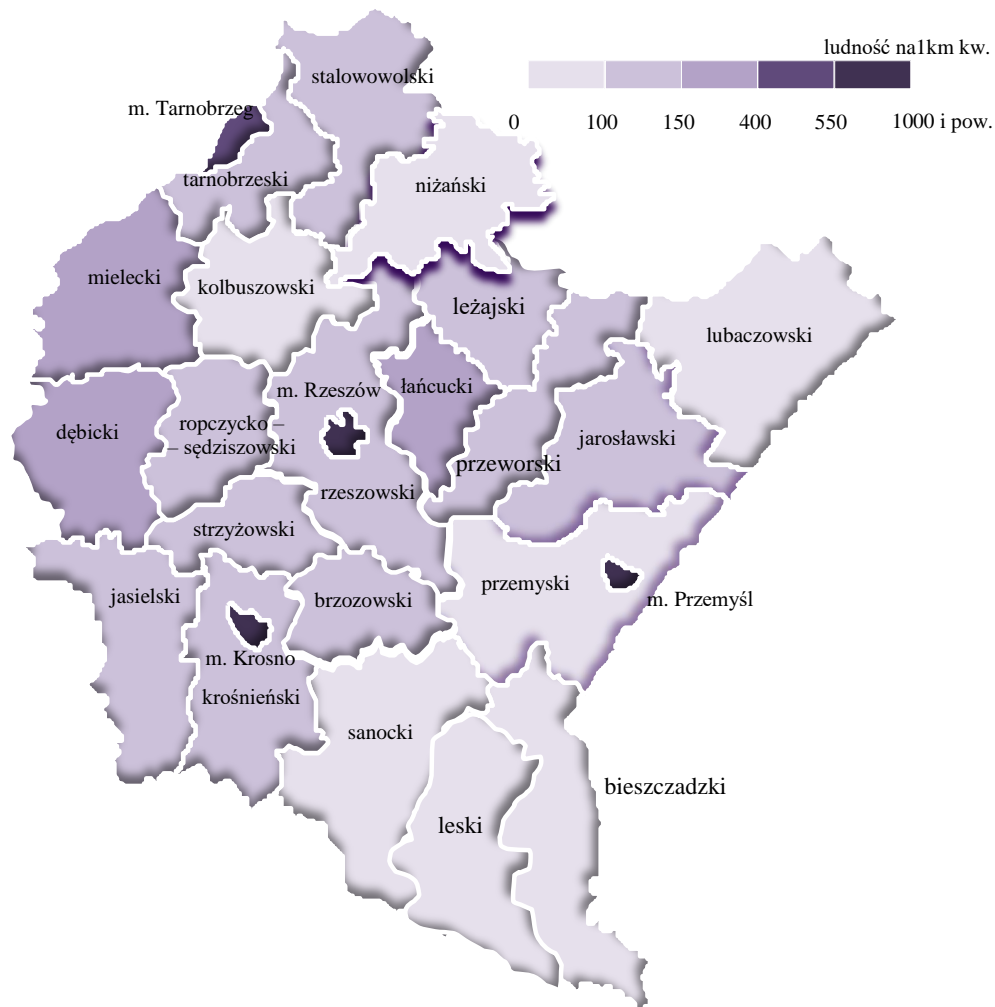
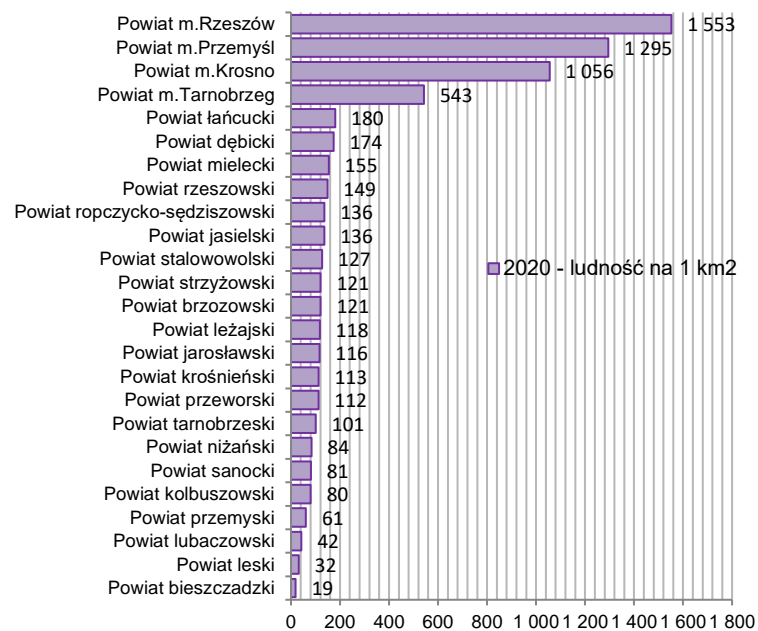
7.	Mediana wieku mieszkańców ogółem	40,7 lat	brak danych	Polska 1990 – 32,3 vs. 2020 – 41,7. Podkarpackie 2005 – 34,6 vs. 2020 – 40,7. Wzrost mediany wieku.
LP.	WSKAŹNIK	2020	2021	UWAGI
8.	Wskaźnik migracji ludności tj. saldo migracji ogółem (wewnętrznych i zagranicznych)	- (minus) 1956	brak danych	Przyczyną ujemnego salda migracji ogółem jest przemieszczanie się ludności województwa podkarpackiego do dużych aglomeracji w kraju. ⁴ Przy jednoczesnym procesie przemieszczania się części ludności z miast do tzw. suburbii.
9.	Produkt krajowy brutto ⁵	89 154 (w mln zł, wstępny szacunek)	brak danych	Wartość bezwzględna 10 lokata (wliczając region warszawski stołeczny), per capita – 16 lokata wśród województw (wliczając region warszawski stołeczny tj. 16 miejsce na 17 jednostek). Dane – 2020 rok, wstępny szacunek.
10.	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ogółem (zł) w gospodarce narodowej ⁶	4 707,81 zł	brak danych	Średnia dla Polski: 5523,32 zł. Podkarpackie ostatnia tj. 16 lokata wśród województw (85,2 proc. średniej krajowej).

⁴ W 2020 r. saldo migracji wewnętrznych z miast Podkarpacia do innych województw było o 162,4 proc. wyższe niż w 2000 r.

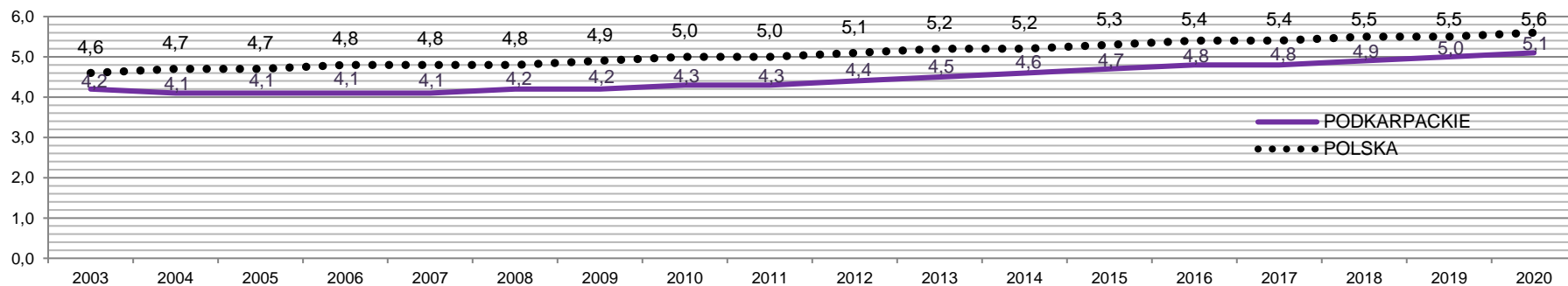
⁵ Porównanie szacunków wstępnych PKB, <https://pfr.pl/wstepne-szacunki-produktu-krajowego-brutto-w-przekroju-regionow-w-2020-r/> (data publikacji 4-stycznia-2022 rok).

⁶ Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

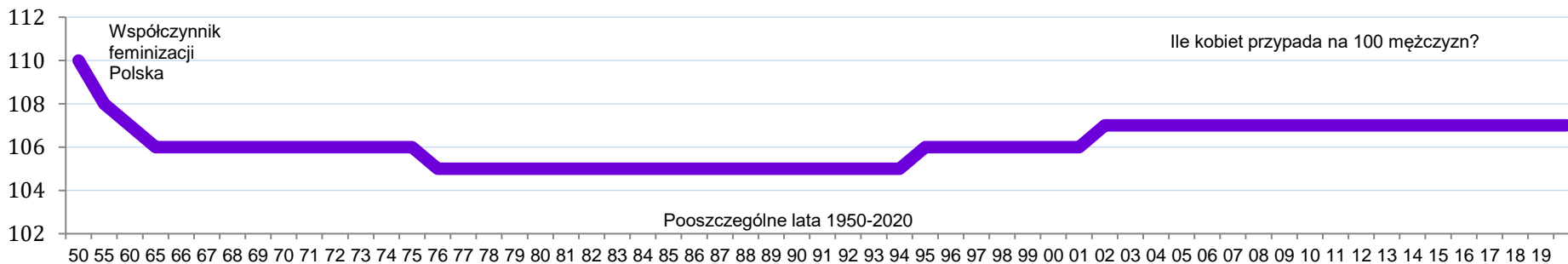
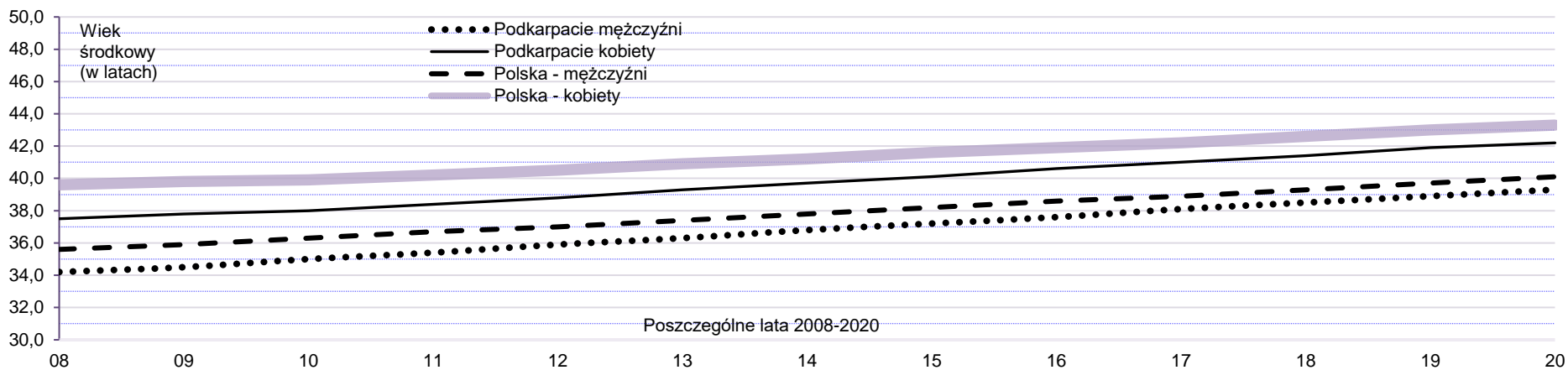
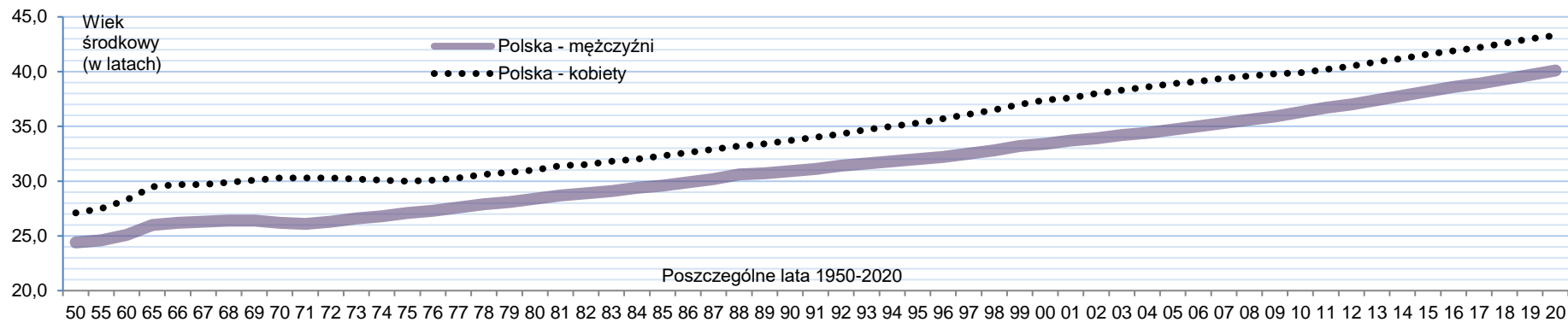
WYKRES 1. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA I WSKAŹNIK URBANIZACJI

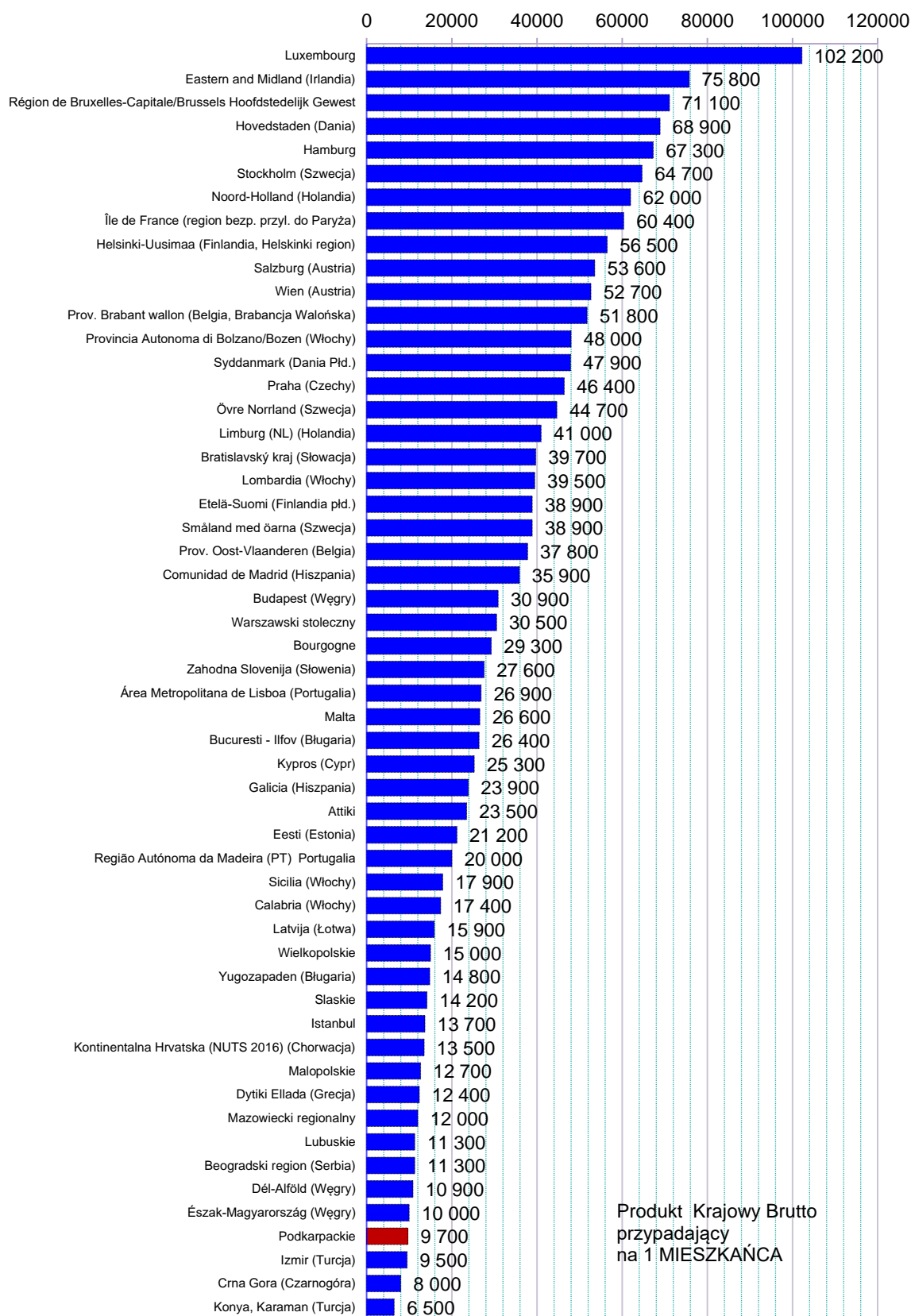
WSKAŹNIK URBANIZACJI

WYKRES 2. MEDIANA WIEKU MIESZKAŃCÓW TZW. WIEK ŚRODKOWY I WSPÓLCZYNNIK FEMINIZACJI

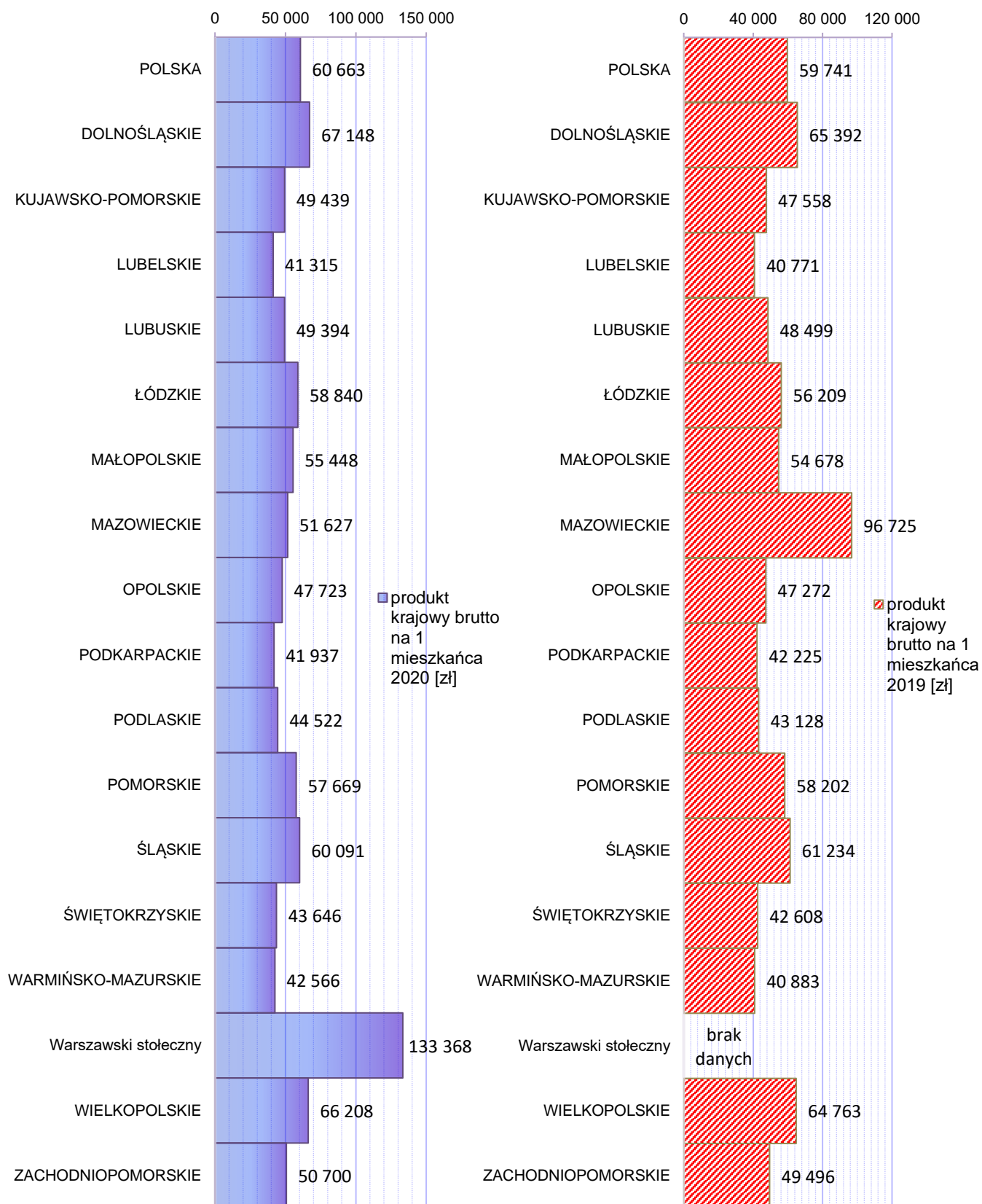

WYKRES 3. GROSS DOMESTIC PRODUCT (PER INHABITANT) – PKB NA 1 MIESZKAŃCA W 2019 ROKU. NAJBOGATSZE REGIONY W POR. DO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO *

* Źródło: Eurostat Database. Dane zaprezentowano dla porównania poziomu produktu krajowego brutto województwa podkarpackiego z innymi regionami UE i regionami krajów dla których Eurostat zamieścił odpowiednio przeliczony GDP. PKB (Produkt Krajowy Brutto) jest wskaźnikiem produkcji regionu. Odzwierciedla całkowitą wartość wszystkich wytworzonych towarów i usług, pomniejszoną o wartość towarów i usług wykorzystanych do zużycia pośredniego w ich produkcji.

WYKRES 4. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W PRZELICZENIU NA JEDNEGO MIESZKAŃCA

DANE DLA 2020 ROKU SĄ WSTĘPNYM SZACUNKIEM. DANE DLA 2019 ROKU WYNIKAJĄ Z BAZ DANYCH GUS
 DANE DLA 2020 ROKU NIE SĄ PORÓWNYWALNE Z 2019, PONIEWAŻ INACZEJ OBLICZONE JEST WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE. DANE DLA WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO SĄ PORÓWNYWALNE.

Analiza sytuacji na rynku pracy w województwie podkarpackim opisuje różnorodne uwarunkowania społeczne i ekonomiczne regionu. Dane z tabeli 1 i wykresów 1,2,3 i 4 zwracają uwagę przede wszystkim na:

- najniższy w Polsce udział ludności zamieszkałej w miastach,
- nierównomierne rozmieszczenie ludności tylko na części obszaru województwa podkarpackiego. Proces ten dowodzi współwystępowania jednostek administracyjnych o niskiej i wysokiej gęstości zaludnienia. W warunkach permanentnie trwającej pandemii, niska gęstość zaludnienia stanowi plus. Duże różnice w ilości ludności na danym terenie są warunkowane przez jeden z głównych procesów ostatnich lat tj. skupianie się rodziny jednopokoleniowej w miastach, szczególnie w tzw. blokowiskach, co nie jest korzystne nie tylko ze względów sanitarno-epidemicznych ale i z powodu innych możliwych ewentualności, gorszych od pandemii np. kryzysów energetycznych. Społeczna gospodarka rynkowa umożliwia racjonalną gospodarkę zasobami i możliwą dekoncentrację, w oparciu o posiadane siły i środki, w tym programy pomocowe,
- względną młodość demograficzną regionu, wyrażającą się w niższej jak w kraju medianie wieku,
- ujemny przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 ludności [dane za rok 2020],
- niski poziom rozwoju gospodarczego (w tym sektora usług oraz najbardziej zaawansowanych z tego sektora tj. centrów operacji finansowych) w stosunku do pozostałych województw i regionów Unii Europejskiej, z którego wynika między innymi niewielka zamożność mieszkańców mierzona produktem krajowym brutto na 1 mieszkańca (wykres 3),
- jedno z najniższych przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w rankingu międzywojewódzkim.

II. ZMIANY ILOŚCI LUDNOŚCI WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU

TABELA 2 ZMIANY W STRUKTURZE LUDNOŚCI WG WIEKU W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG ZAŁOŻEŃ CO DO PRZEDZIAŁÓW WIEKU STOSOWANYCH W BADANIU AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI WEDŁUG BAEL, W PROC.

Wartości wskaźnika w roku	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07
Wiek ludności – w przedziałach													

Przedprodukcyjny ⁷	25,2	24,6	23,8	23,0	22,6	21,8	21,0	20,3	19,5	18,8	18,1	17,4	16,8
Produkcyjny	61,5	62,0	62,5	63,2	63,3	63,9	64,5	65,2	65,9	66,5	67,1	67,5	67,9
Poprodukcyjny	13,3	13,4	13,6	13,8	14,1	14,3	14,4	14,5	14,6	14,7	14,9	15,1	15,3

Wartości wskaźnika w roku	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19	'20
Wiek ludności – w przedziałach													
Przedprodukcyjny	16,4	16,1	16,2	16,0	15,7	15,5	15,4	15,2	15,1	15,1	15,2	15,2	15,1
Produkcyjny	68,1	68,1	67,9	67,8	67,5	67,3	66,9	66,6	66,1	65,6	65,0	64,4	64,1
Poprodukcyjny	15,5	15,7	15,9	16,3	16,7	17,2	17,7	18,2	18,8	19,3	19,8	20,4	20,8

Wartości wskaźnika w roku										Wzrost lub spadek w okresie 1995 – 2020 (pkt. proc.)	Wzrost lub spadek w okresie 2019 – 2020 (pkt. proc.)
Wiek ludności – w przedziałach											
Przedprodukcyjny										- 10,1	- 0,1
Produkcyjny										+ 2,6	- 0,3
Poprodukcyjny										+ 7,5	+ 0,4

Wiek przedprodukcyjny: kolorem białym oznaczono sekwencje spadkowe. Inny kolor - oznacza wzrost w porównaniu do roku poprzedniego. Kolor biały oznacza kolejny okres spadku.

Wiek produkcyjny: kolorem białym oznaczono sekwencje wzrostowe. Inny kolor – oznacza spadek w stosunku do ostatniego roku z lat wzrostowych.

Wiek poprodukcyjny: kolor biały oznacza wzrost.

TABELA 3 ZMIANY W STRUKTURZE LUDNOŚCI WG WIEKU W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG ZAŁOŻEŃ CD. PRZEDZIAŁÓW WIEKU - STOSOWANYCH W BADANIACH DEMOGRAFICZNYCH GUS, W PROC.

Wartości wskaźnika w roku	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07
Wiek ludności – w przedziałach													
Przedprodukcyjny	30,5	29,9	29,3	28,5	28,3	27,5	26,6	25,6	24,7	23,9	23,1	22,3	21,7
Produkcyjny	56,2	56,6	57,1	57,7	57,6	58,2	59,0	59,8	60,7	61,4	62,0	62,6	63,1
Poprodukcyjny	13,3	13,4	13,6	13,8	14,1	14,3	14,4	14,5	14,6	14,7	14,9	15,1	15,3

Wartości wskaźnika w roku	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19	'20
Wiek ludności – w przedziałach													
Przedprodukcyjny	21,0	20,4	20,3	19,8	19,5	19,1	18,8	18,5	18,4	18,3	18,2	18,2	18,1
Produkcyjny	63,5	63,8	63,9	63,9	63,8	63,7	63,5	63,2	62,9	62,4	62,0	61,5	61,1
Poprodukcyjny	15,5	15,7	15,9	16,3	16,7	17,2	17,7	18,2	18,8	19,3	19,8	20,4	20,8

Wartości wskaźnika w roku										Wzrost lub spadek w okresie 1995 – 2020 (pkt. proc.)	Wzrost lub spadek w okresie 2019 – 2020 (pkt. proc.)
Wiek ludności – w przedziałach											
Przedprodukcyjny										- 12,4	- 0,0
Produkcyjny										+ 4,9	- 0,4
Poprodukcyjny										+ 7,5	+ 0,4

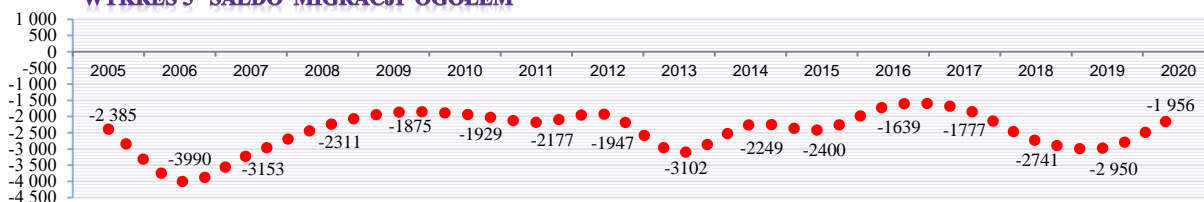
Wiek przedprodukcyjny: kolorem białym oznaczono ostatnią sekwencję wzrostową. Inny kolor – oznacza spadki w stos. do ostatniego roku z lat wzrostowych.

⁷ Ludność w wieku przedprodukcyjnym wg metody Badania Aktywności Ekonomicznej jest to ludności 14 lat i mniej. Za wiek produkcyjny GUS przyjmuje – dla kobiet od 15 do 59 lat oraz dla mężczyzn od 15 do 64 lat.

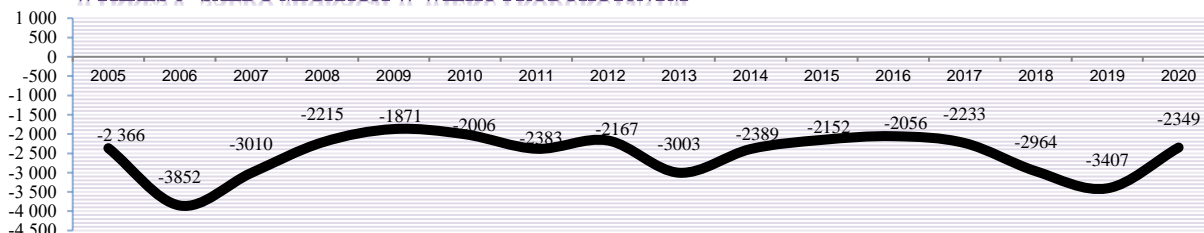
Wiek produkcyjny: kolorem białym oznaczono sekwencje wzrostowe. Inny kolor – oznacza spadek w stos. do ostatniego roku z lat wzrostowych.

Wiek poprodukcyjny: kolor biały oznacza wzrost.

WYKRES 5 SALDO MIGRACJI OGÓLEM

WYKRES 6 SALDO MIGRACJI W WIEKU PRODUKCYJNYM

WYKRES 7 SALDO MIGRACJI W WIEKU PRZED- I POPRODUKCYJNYM

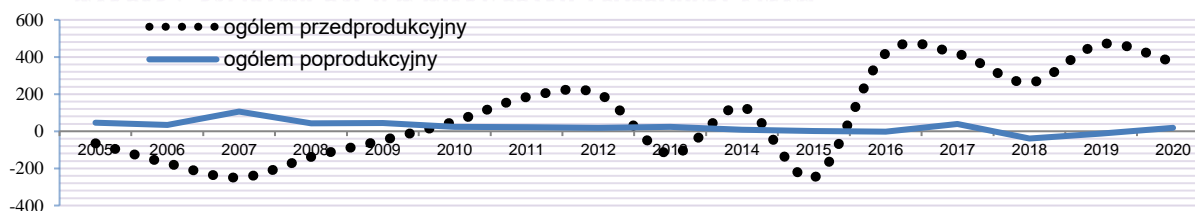

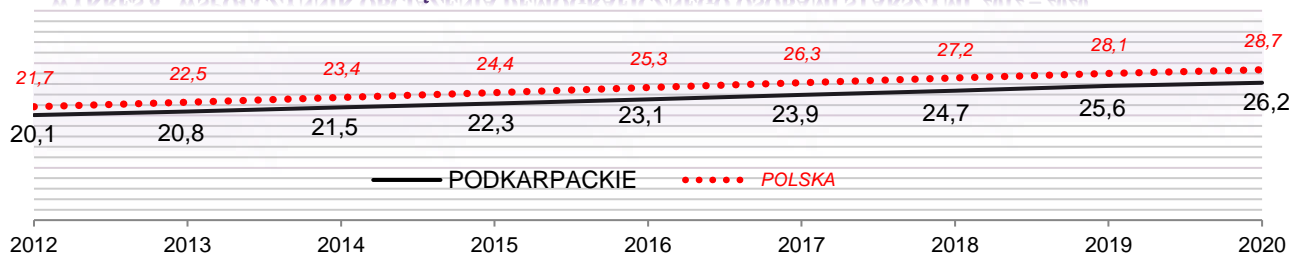
TABELA 4. WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO W LATACH 2002–2019 (LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM (PRZED- I POPRODUKCYJNYM) NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM)⁸

kategoria	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19	'20
Polska	60,7	58,9	57,5	56,3	55,7	55,3	55,1	55,0	55,2	55,8	56,6	57,6	58,8	60,1	61,7	63,4	65,1	66,7	68,0
miasta	54,7	53,3	52,3	51,6	51,5	51,6	51,9	52,5	53,1	54,3	55,8	57,5	59,4	61,3	63,5	65,8	68,0	70,1	71,8
wieś	71,3	68,8	66,5	64,5	62,9	61,5	60,3	59,1	58,5	58,1	57,8	57,8	58,0	58,3	59,0	59,9	60,8	61,9	62,7
Podkarpacie	67,1	64,7	62,9	61,2	59,8	58,5	57,5	56,7	56,6	56,5	56,7	57,1	57,6	58,1	59,1	60,2	61,4	62,7	63,7
miasta	56,9	54,7	53,4	52,2	51,4	50,9	50,7	50,8	51,2	52,1	53,4	55,0	56,6	58,2	60,3	62,4	64,6	66,8	68,6
wieś	74,8	72,4	70,0	67,9	66,1	64,2	62,5	61,0	60,6	59,8	59,1	58,5	58,3	58,1	58,2	58,7	59,2	60,0	60,5

Źródło: www.stat.gov.pl. Kolorem niebieskim oznaczono sekwencje spadkowe.

Kolor biały oznacza wzrost w stos. do ostatniego roku z lat spadkowych.

WYKRES 8 WSPÓŁCZYNNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO OSOBAMI STARSZYMI 2012 – 2020

Źródło: Ekonomiczne grupy wieku wg ludności w wieku przedprodukcyjnym 17 lat i mniej, BDL.

⁸ Wskaźnik obciążenia demograficznego – pokazuje ile osób w wieku nieprodukcyjnym (zarówno przed- jak i po-produkcyjnym) przypada na osoby w wieku produkcyjnym (w zależności od przyjętej stałej, w przeliczeniu na 100 – w % lub 1000 – w ‰ osób produkcyjnych). Bez przeliczenia na 100, 1000 można użyć nazwy „współczynnik” (odnosi dwa zjawiska lub kilka względem siebie jako współwystępujące), który wraz z przeliczeniem staje się „wskaźnikiem”. Opracowano na podstawie danych GUS, <https://stat.gov.pl/>. Kategorie wg metody badań demograficznych GUS – wiek przedprodukcyjny 0 -17 lat, wiek produkcyjny 18 – 59 lat dla kobiet, 18-64 lat dla mężczyzn, wiek poprodukcyjny powyżej 59 lat kobiety i 64 lat mężczyźni.

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli 2 3 i 4 oraz wykresów 5,6 i 7)

- Zmniejszyła się odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (osób młodych) z 30,5 proc. w 1995 r. do 18,1 proc. w 2020 r. (dane wg krajowych badań demograficznych GUS). Współwystępuje ze wzrostem ludności w wieku poprodukcyjnym (13,3 proc w 1995 r. do 20,8 proc. w 2020 r.
- O niekorzystnych tendencjach wśród osób młodych świadczy ponadto ograniczenie wzrostu liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, pomimo występującego od 2016 roku dodatniego salda migracji w tej grupie wieku (wykres 7).
- Ponowny wzrost wskaźnika obciążenia demograficznego – od 2012 roku tj. proporcji ludności w wieku nieprodukcyjnym (przed i po produkcyjnym) w stosunku do ludności będącej w wieku produkcyjnym, po zmniejszaniu się jego wartości do 2011 roku (tab.4 województwo podkarpackie, bez podziału na miasto i wieś).
- Wykres 8 zawiera wersję wskaźnika obciążenia demograficznego zdefiniowanego jako proporcja osób starszych tj. będących już w wieku poprodukcyjnym do sumy osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. W tak zdefiniowanym wskaźniku również wystąpił wzrost, który może wynikać np. ze znacznej migracji osób w wieku produkcyjnym.
- Odnotowano spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym w 2020 r. w stosunku do 2019 r. obliczonego przez GUS zarówno w metodzie BAEL-u (tab.2), jak i metodzie krajowych badań demograficznych (tab.3).

III. PRACODAWCY. STAN ROZWOJU PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ⁹

TABELA 5. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	liczba podmiotów na dzień 31 XII 2020	liczba podmiotów na dzień 31 XII 2021
POLSKA	4 663 378	
MAZOWIECKIE	887 329	927669
ŚLĄSKIE	494 282	509838
WIELKOPOLSKIE	461 225	477443
MAŁOPOLSKIE	426 306	445149
DOLNOŚLĄSKIE	396 046	410985
POMORSKIE	318 518	331929
ŁÓDZKIE	261 498	269581
ZACHODNIOPOMORSKIE	234 131	239953
KUJAWSKO-POMORSKIE	209 750	215723

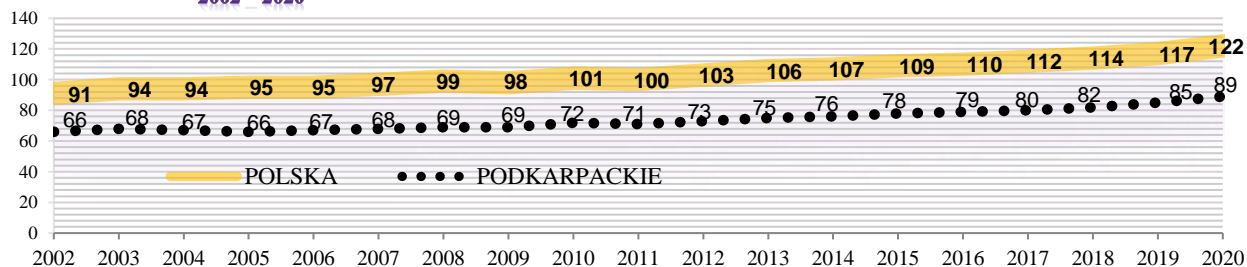
⁹ Rozdział opracowany na podstawie danych i publikacji GUS – „Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON grudzień 2021”. Link – <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-grudzien-2021.4.53.html>, „Pracujący w gospodarce narodowej w 2020 r.” oraz BDL [odczyt 24-I-2022 r.].

LUBELSKIE	192 737	199541
PODKARPACKIE (LOKATA 11)	188 360	196532
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	136 403	140765
LUBUSKIE	120 839	124731
ŚWIĘTOKRZYSKIE	120 062	124033
OPOLSKIE	105 694	108222
PODLASKIE	109 492	113236

TABELA 6. WSKAŹNIK PRZEDSIĘBIORCZOŚCI STAN NA 31 XII 2020 ROK

województwa	WSKAŹNIK PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
	(liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na 1000 ludności)
MAZOWIECKIE	163,6
ZACHODNIOPOMORSKIE	138,7
DOLNOŚLĄSKIE	137,0
POMORSKIE	135,7
WIELKOPOLSKIE	131,9
MAŁOPOLSKIE	125,0
POLSKA	121,9
LUBUSKIE	120,0
ŚLĄSKIE	110,0
OPOLSKIE	108,2
ŁÓDZKIE	107,3
KUJAWSKO-POMORSKIE	101,7
ŚWIĘTOKRZYSKIE	98,0
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	96,3
PODLASKIE	93,3
LUBELSKIE	92,0
PODKARPACKIE	88,8

**WYKRES 8. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH PRZYPADAJĄCA NA 1000 MIESZKAŃCÓW
2002 – 2020**

Źródło: BDL.

Wnioski:

(na podstawie danych z tabel 5 i 6 i wykresu 8)

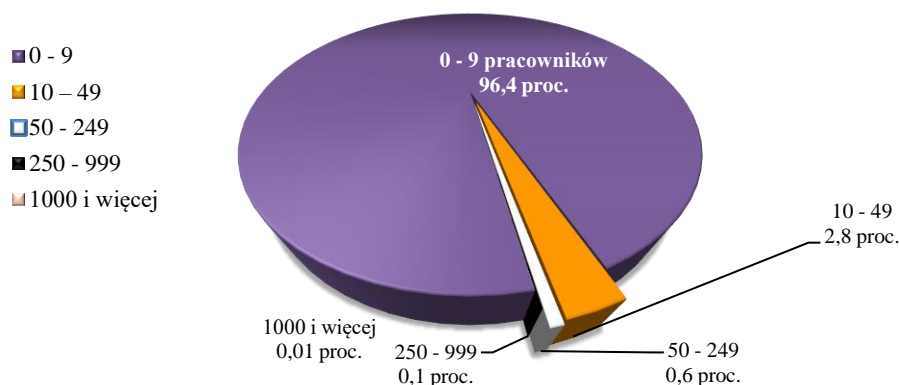
- Liczba podmiotów w województwie podkarpackim wg stanu na 31 XII 2021 roku przyjmuje (tak jak w 2020 roku) lokatę 11 na 16 województw, licząc od najwyższej wartości dla województwa mazowieckiego.
- W stosunku do liczby ludności w regionie, po przeliczeniu podmiotów przypadających na 1000 osób pozycja Podkarpacia była najniższa w kraju. W porównaniu do średniej dla

Polski (122) w województwie podkarpackim 89 podmiotów gospodarczych przypadało na 1000 osób [dane dla 2020 roku].

TABELA 7. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (OGÓŁEM)¹⁰

STAN NA	OGÓŁEM					
	razem	0 - 9	10 – 49	50 - 249	250 - 999	1000 i więcej
31 XII 2020	188360	181349	5590	1241	150	30
31 XII 2021	196532	189543	5584	1227	149	29
WZROST / SPADEK	+ 8172	+ 8194	- 6	- 14	- 1	- 1

WYKRES 9 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG REJESTRU REGON ROZKŁAD W PROC. Z TAB 7, STAN NA 31-XII-2021 R.

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli 7 i wykresu 9)

- **Struktura występujących w regionie podmiotów gospodarczych.** Większość podmiotów to mikroprzedsiębiorstwa. Łącznie przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników obejmowały 96,4 proc. wszystkich podmiotów w rejestrze REGON¹¹.
- Sektor małych i średnich zakładów tj. podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników to 2,8 proc. ogółu firm (średnia dla kraju to również 2,8 proc.).
- Mikroprzedsiębiorstwa oraz podmioty małe i średnie stanowią łącznie 99,3 proc. ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej (rejestr REGON).
- Wzrost ilości podmiotów gospodarczych odnotowano w niewielkich firmach, zatrudniających do 9 pracowników. W pozostałych odnotowano spadki.

TABELA 8. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG SEKTORÓW¹²

STAN NA	SEKTOR PUBLICZNY
---------	------------------

¹⁰ Bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne. Rozkład procentowy według przewidywanej liczby pracujących.

¹¹ Takie same skupienia, w zakresie kumulacji przewidywanej liczby osób pracujących w podmiotach w przedziale 0-9 odnotowano we wszystkich województwach w kraju – i co jest z tym powiązane – dla średniej ogólnopolskiej tj. 96,6 proc.

¹² Podmioty gospodarcze wg przewidywanej liczby pracujących i bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne (dot. tab. 6 – 12 i wykresów 8–9).

	razem	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
31 XII 2020	5292	2851	1787	590	52	12
31 XII 2021	5290	2866	1774	585	53	12
WZROST / SPADEK	- 2	+ 15	- 13	- 5	+ 1	0

TABELA 9. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG SEKTORÓW

STAN NA	SEKTOR PRYWATNY					
	razem	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
31 XII 2020	180857	176292	3798	651	98	18
31 XII 2021	188623	184062	3806	642	96	17
WZROST / SPADEK	+ 7766	+ 7770	+ 8	- 9	- 2	- 1

TABELA 10. Z SKTORA PRYWATNEGO – OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ.

STAN NA	OSOBY FIZYCZNE W SEKTORZE PRYWATNYM					
	razem	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
31 XII 2020	140707	139553	1119	33	2	0
31 XII 2021	147271	146111	1127	31	2	0
WZROST / SPADEK	+ 6564	+ 6558	+ 8	- 2	0	0

Wnioski:

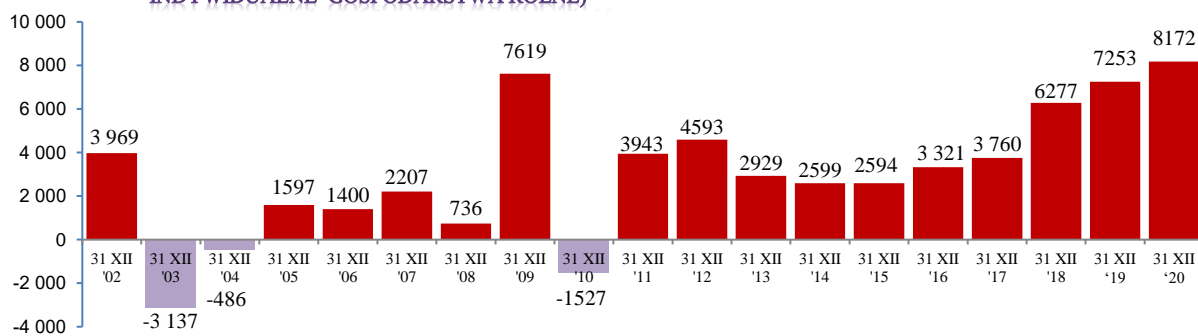
(na podstawie danych z tabel 8 – 10)

- Mniejszość podmiotów gospodarki zarejestrowanych w rejestrze REGON stanowiły podmioty publiczne (2,7 proc. w ogółem),
- Znaczny udział mikro- i małych przedsiębiorstw odnotowano wśród podmiotów prywatnych, czego wskaźnikiem jest znaczny udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w podmiotach prywatnych, który w końcu 2021 roku wynosił 78,1 proc.

TABELA 11. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, WZROST LUB SPADEK, ROK DO ROKU 2002 – 2021

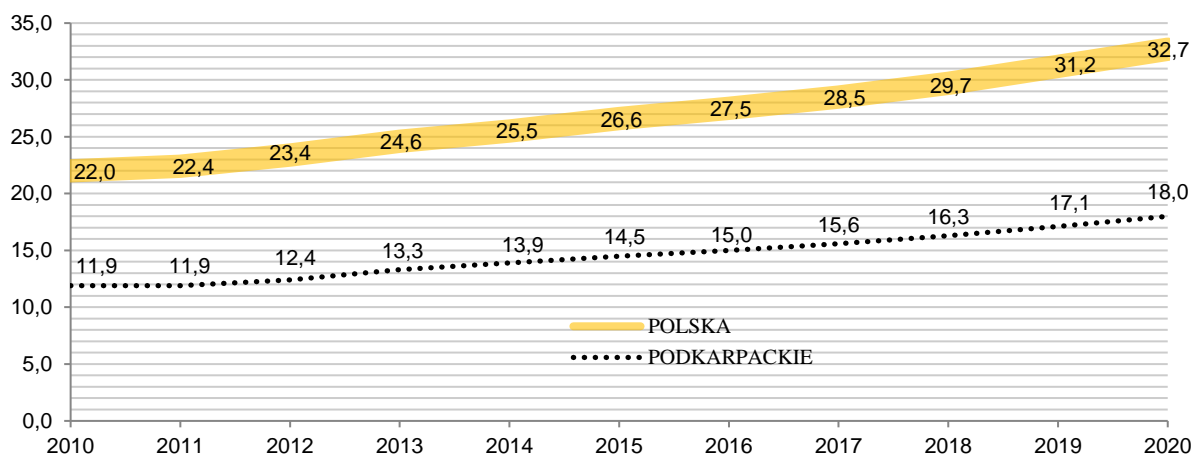
OKRES	Podmioty wg stanu na koniec m-ca	wzrost/spadek w stos. do poprzedniego roku	wzrost/spadek 31 XII 2002=100 proc.
31 XII '02	138713	---	100 %
31 XII '03	142682	2,9	2,9
31 XII '04	139545	- 2,2	0,6
31 XII '05	139059	- 0,3	0,2
31 XII '06	140656	1,1	1,4
31 XII '07	142056	1,0	2,4
31 XII '08	144263	1,6	4,0
31 XII '09	144999	0,5	4,5
31 XII '10	152618	5,3	10,0
31 XII '11	151091	- 1,0	8,9
31 XII '12	155034	2,6	11,8
31 XII '13	159627	3,0	15,1
31 XII '14	162556	1,8	17,2
31 XII '15	165155	1,6	19,1
31 XII '16	167749	1,6	20,9
31 XII '17	171070	2,0	23,3
31 XII '18	174830	2,2	26,0
31 XII '19	181107	3,6	30,6
31 XII '20	188360	4,0	35,8
31 XII '21	196532	4,3	41,7

WYKRES 10 ZMIANY LICZBY PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGION W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (BEZ OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH WYŁĄCZNIE INDYWIDUALNE GOSPODARSTWA ROLNE) **

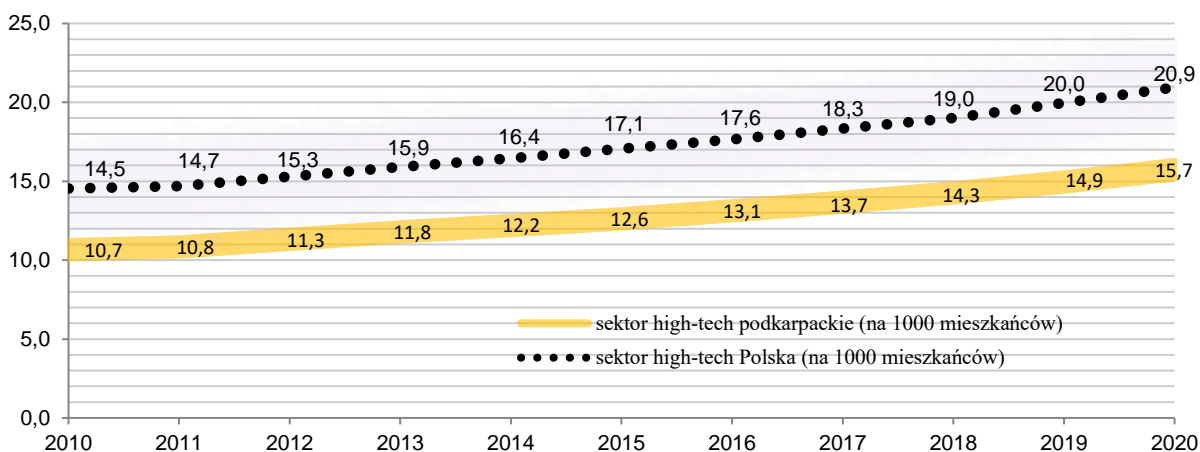

** Data na osi "x" oznacza wzrost lub spadek do roku poprzedniego, który jest zawarty na osi "x".

WYKRES 11 SEKTOR KREATYWNY W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW

WYKRES 12 PRZEMYSŁ HIGH – TENOLOGY W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW

Wnioski:

(na podstawie tabeli 11 i wykresu 10)

- Opis zmian w liczbie firm, co do założonego okresu – stanowi różnica pomiędzy stanami na koniec analizowanych lat ¹³. Poza nielicznymi spadkami odnotowano wzrosty liczby podmiotów gospodarczych – od 2003 roku tylko 3 razy odnotowano spadek liczby podmiotów w rejestrze REGON, w stosunku do roku poprzedniego (wykres 10).
- Spadki czy wzrosty automatycznie nie dowodzą rzeczywistego wzrostu liczby podmiotów, ponieważ po części następują również w wyniku powtórnych rejestracji już istniejących wcześniej podmiotów.
- W 2021 roku w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost o 8172 podmioty, a w porównaniu do 2002 roku odnotowano wzrost o 57819 podmiotów.
- Odrębnym zagadnieniem pozostają przyczyny powyższych fluktuacji. Można się domyślać, że pracodawcy w celu uniknięcia poniesienia znacznych strat, kontynuują działalność w zmienionej formule lub pod zmienionym szyldem.
- Pozostałymi powodami wg GUS są decyzja organu państwowego o likwidacji, zmiana formy prawnej działalności na rynku, przekształcenia własnościowe, postanowienie sądu dotyczące postępowania upadłościowego, wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych ostatniego pracownika, zaprzestanie działalności, zawieszenie działalności czy zgon właściciela firmy lub inna przyczyna wyrejestrowania działalności.

**TABELA 12. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM
W 2021 ROKU WG SEKCJI PKD (BEZ OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH WYŁ. INDYWIDUALNE
GOSPODARSTWA ROLNE)**

LP	KOD	SEKCJA PKD	stan na 31 XII 2020 roku	stan na 31 XII 2021 roku	wzrost / spadek
1	ogółem	---	188360	196532	+ 8172
2	A	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3142	3154	+ 12
3	B	górnictwo i wydobywanie	226	231	+ 5
4	C	przetwórstwo przemysłowe	17728	18387	+ 659
5	D	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	544	551	+ 7
6	E	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	517	530	+ 13
7	F	budownictwo	28992	31354	+ 2362
8	G	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	41917	42361	+ 444

¹³ Różnica pomiędzy napływem a odpływem jest równa różnicy pomiędzy stanem początkowym i końcowym dla badanego okresu.

9	H	transport i gospodarka magazynowa	12745	13119	+ 374
10	I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5261	5686	+ 425
11	J	informacja i komunikacja	6549	7298	+ 749
12	K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4088	4104	+ 16
13	L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5560	5787	+ 227
14	M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16988	17800	+ 812
15	N	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierając	4978	5329	+ 351
16	O	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1895	1894	- 1
17	P	edukacja	6878	7219	+ 341
18	Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	11308	11894	+ 586
19	R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4110	4256	+ 146
20	S	pozostała działalność usługowa	14157	14671	+ 514
21	T	gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	773	903	+ 130
22	U	organizacje i zespoły eksterytorialne	4	4	0

Wnioski:

(na podstawie Tabeli 12 i wykresów 11 i 12)

- wzrost liczby podmiotów gospodarczych w 2021 roku można zauważyć w budownictwie (wzrost o 2362 podmiotów), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (812), informacji i komunikacji (749), przetwórstwie przemysłowym (659), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (586) i w pozostałej działalności usługowej (514).
- Nastąpił wzrost liczby podmiotów w tzw. sektorze kreatywnym o 0,9 pkt. prom. (sekcje PKD w przypisie, rdr 2019 do 2020). Sektor high-tech również zwiększył się (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) o 0,8 pkt. prom.¹⁴.

¹⁴ W badaniach GUS (zgodnie z teorią creative class) **sektor kreatywny** to następujące sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności: sekcja J dział 59, dział 60, sekcja M dział 71 - 74, sekcja R dział 90. Sektor wysokiej technologii zawiera sekcje: C działy 20-32, E działy 38 i 39, J dział 62, M działy 71,72 i 74 i Q dział 86. Dane dotyczące sektora przemysłu high-tech i kreatywnego są porównywalne, ponieważ zostały obliczone wg tej samej metody. **Przemysł high-tech** wykazuje niższe wartości (w proc.), ponieważ zawiera tylko działalność związaną bezpośrednio z produkcją, tworzeniem programów komputerowych, praktyczną działalnością w zakresie ochrony środowiska naturalnego i racjonalnej gospodarki odpadami, projektowaniem maszyn i kontrolą jakości. High - tech zawiera również działalność badawczą w implementacji odkryć nauk ścisłych do produkcji przemysłowej i wzornictwa przemysłowego, działalności w zakresie usług opieki zdrowotnej tj. również wykorzystanie najnowszych technologii medycznych w diagnostyce i terapii.

IV. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I PRACUJĄCY

W 2020 roku w województwie podkarpackim pracowało ogółem 868073 osoby tj. 5,5 proc. ogółu osób pracujących w Polsce (tak jak w 2019, również 5,5 proc). W ogólnej liczbie pracujących (868,1 tys.) kobiety stanowiły 47,7 proc. (w 2019 roku również 47,7 proc.). Większość osób pracujących zatrudnia sektor prywatny.

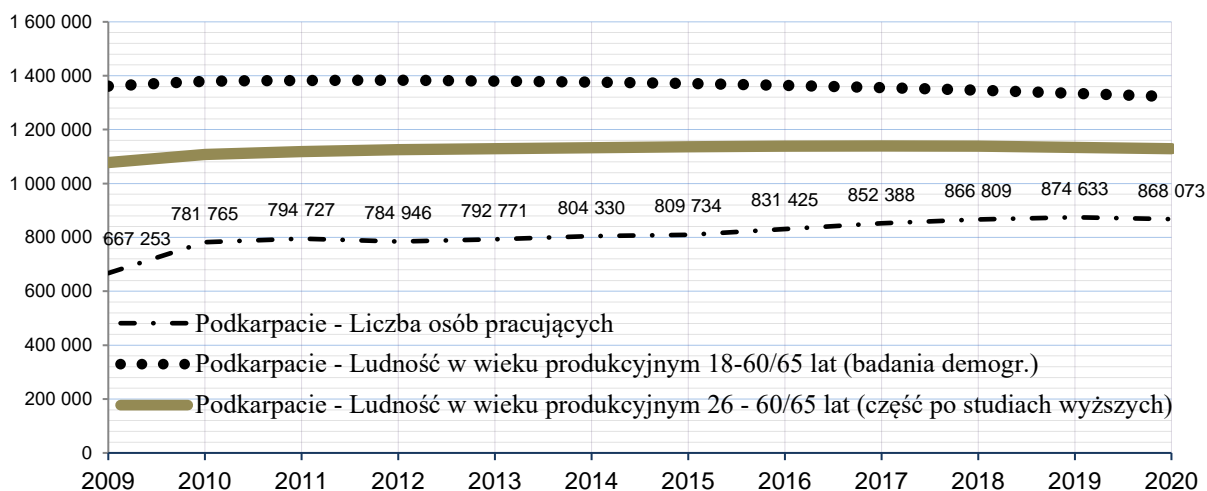
TABELA 13. PRACUJĄCY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

LP	KOD	Sektory PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności)	Liczba pracujących 31 XII 2019	Liczba pracujących 31 XII 2020	wzrost/ spadek
1	OGÓŁEM	Łącznie osób pracujących w województwie ¹⁵	874633	868073	- 6560
2	A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	259772	259454	- 318
3	B	Górnictwo i wydobywanie	3296	3226	- 70
4	C	Przemysł (w tym przetwórstwo przemysłowe)	164740	161605	- 3135
5	D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6193	6015	- 178
6	E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	7844	7773	- 71
7	F	Budownictwo	45715	47526	+ 1811
8	G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	105761	104945	- 816
9	H	Transport i gospodarka magazynowa	33741	33886	+145
10	I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	11487	10581	- 906
11	J	Informacja i komunikacja	9357	9437	+ 80
12	K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9777	8449	- 1328
13	L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6243	6144	- 99
14	M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	19271	20126	+ 855
15	N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca*	22634	20841	- 1793
16	O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	33181	32858	- 323
17	P	Edukacja	61416	61095	- 321
18	Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	52048	52219	+ 171
19	R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7074	6995	- 79
20	S, T, U	Pozostała działalność usługowa	15083	14898	- 1 85

* Dotyczy: wynajmu, dzierżawy, działalności turystycznej, detektywistycznej, ochroniarskiej, utrzymaniu porządku w budynkach, administracyjnej obsłudze biura i pozostałych czynnościach wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej.

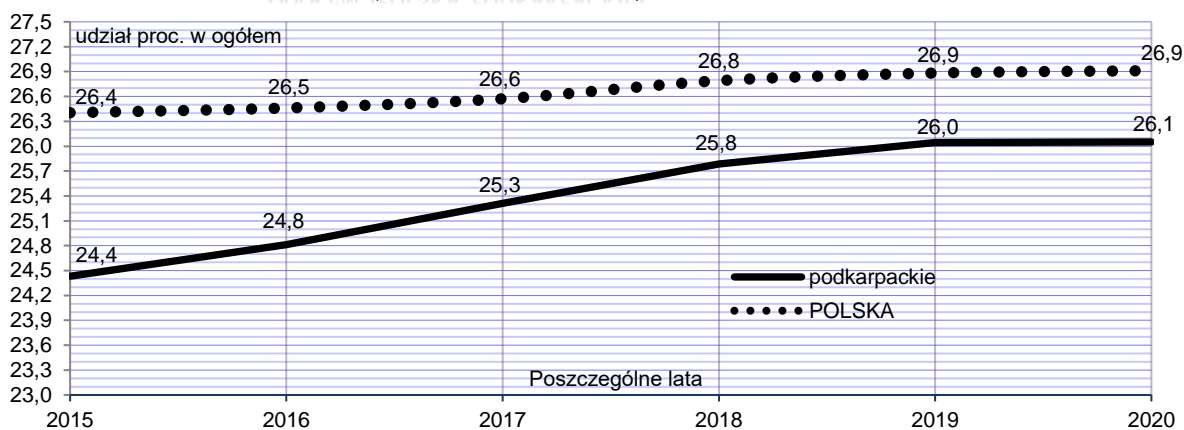
¹⁵ Liczba dotyczy pracujących cywili. Bez zatrudnionych w jednostkach obrony narodowej, bezpieczeństwa publicznego.

WYKRES 11. PRACUJĄCY (FAKTYCZNE MIEJSCE PRACY) A LUDNOŚĆ PO STUDIACH WYŻSZYCH

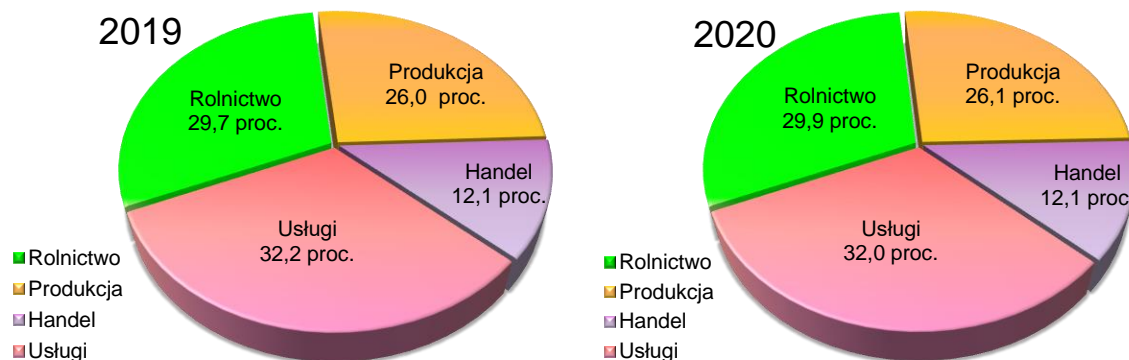
Źródło: BDL, pracujący wg faktycznego miejsca pracy. Ludność wg pojedynczych roczników wieku i płci – bank danych demograficznych.

WYKRES 12. PRACUJĄCY W PRZEMYSŁE (SEKCJE PKD B-F), W PORÓWNIANIU DO PRACUJĄCYCH OGÓLEM (POLSKA, PODKARPACIE)

Źródło: BDL, pracujący wg faktycznego miejsca pracy i sekcji PKD.

WYKRES 13. PRACUJĄCY WG PKD, PODKARPACIE

**TABELA 14. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY
WEDŁUG PKD, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, 2020 – 2021.**

Deklarowany rodzaj działalności	sekcje PKD	2020	2020 r. w proc.	2021	2021 r. w proc.
Rolnictwo	A	365	1,0	392	0,8
Produkcja	B-F	14 287	38,7	20 584	40,3
Handel	G	5 380	14,6	7 384	14,5
Usługi	H-U	16 914	45,8	22 714	44,5
razem	---	36 946	100,0	51 074	100,0

Źródło: 2021 – System Cesar, 13 stycznia 2022 r.

Wnioski:

(na podstawie tabeli 13 i 14 oraz wykresów 11, 12 i 13)

- Odnotowano spadek liczby osób pracujących, w porównaniu rdr. (2019–2020) o 6560 tj. 0,8 proc., warunkowany pierwszym rokiem (2020) wystąpienia pandemii i dostosowywaniem programów zaradczych,
- Sektorami skupiającymi najwięcej osób pracujących okazały się być, podobnie jak przed rokiem **rolnictwo** (łącznie z leśnictwem, łowiectwem i rybactwem), **przemysł** oraz **handel**, co świadczy o znacznej petryfikacji struktury.
- Co ciekawe pomimo opisywanego roku pandemicznego nastąpił wzrost osób pracujących w budownictwie (wzrost o 1811 osób). Poza budownictwem liczba osób pracujących wzrosła w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (wzrost o 855 osób), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 171 osób), transporcie i gospodarce magazynowej (o 145 osób) oraz w informacji i komunikacji (o 80 osób).
- Największe spadki odnotowano w przemyśle (w tym w przetwórstwie przemysłowym) – spadek o 3135 osób, działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej – spadek o 1793 osoby oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej – spadek o 1328 osób.
- Odnotowano procentowy wzrost udziału osób pracujących w przemyśle (obliczonego jako sekcje od B do F tj. razem z budownictwem) w ogólnej liczbie pracujących – z 26,0 proc. do 26,1 proc.
- Różnica pomiędzy liczbą osób w wieku produkcyjnym, będących jednocześnie w części po studiach wyższych (w przedziale wieku od 26 do 65 lat), a osobami aktywnymi zawodowo, czyli a) pracującymi (868,1 tys. osób) i b) bezrobotnymi (77,3 tys. osób) wyniosła w 2020 roku 183,7 tys. osób¹⁶.

¹⁶ Przedział ludności w wieku 26-65 dla mężczyzn oraz 26-60 dla kobiet nie obejmuje osób młodych, uczących się w szkolnictwie zawodowym, średnim i wyższym. Nie zawiera również emerytów, a po odjęciu osób aktywnych zawodowo powinien niewiele się różnić od liczby osób pracujących, łącznie z działem rolnictwa.

- Najwięcej osób pracujących gdy łączymy poszczególne sekcje PKD w większe grupy względem wykonywanego zawodu – odnotowano w usługach (2020 rok – 32,0 proc.), rolnictwie (29,9 proc.) i w produkcji (26,1 proc.)¹⁷,
- Najniższy udział w kraju osób zatrudnionych w usługach¹⁸.

TABELA 15. LICZBA OSÓB PRACUJĄCYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO¹⁹ BEZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB, PATRZ PRZYPIS

POWIAT	NUTS III (Subregion)	31 XII 2019 r.	31 XII 2020 r.	WZROST / SPADEK (w liczbach bezwzględnych)
Polska	---	12 151 375	12 018 065	- 133310
woj. podkarpackie	---	728 694	719 261	- 9433
bieszczadzki	<i>krośnieński</i>	5 840	5 591	- 249
brzozowski	<i>krośnieński</i>	20 783	20 574	- 209
dębicki	tarnobrzescki	49 423	49 178	- 245
jarosławski	przemyski	39 471	39 772	+ 301
jasielski	<i>krośnieński</i>	40 518	40 188	- 330
kolbuszowski	rzeszowski	18 734	18 559	- 175
krośnieński	<i>krośnieński</i>	27 728	27 730	+ 2
leski	<i>krośnieński</i>	7 590	7 556	- 34
leżajski	tarnobrzescki	20 020	19 824	- 196
lubaczowski	przemyski	18 570	18 396	- 174
łańcucki	rzeszowski	23 479	23 537	+ 58
mielecki	tarnobrzescki	53 605	52 415	- 1190
niżański	tarnobrzescki	15 532	15 532	0
przemyski	przemyski	21 147	21 030	- 117
przeworski	przemyski	25 552	25 565	+ 13
ropczycko-sędziszowski	rzeszowski	21 107	20 643	- 464
rzeszowski	rzeszowski	57 656	58 311	+ 655
sanocki	<i>krośnieński</i>	33 233	32 249	- 984
stalowowlowski	tarnobrzescki	35 631	35 012	- 619
strzyżowski	rzeszowski	19 450	19 431	- 19
tarnobrzescki	tarnobrzescki	19 164	18 659	- 505
m. Krosno	<i>krośnieński</i>	23 889	23 006	- 883
m. Przemysł	przemyski	19 037	18 536	- 501
m. Rzeszów	rzeszowski	99 181	95 637	- 3544
m. Tarnobrzeg	tarnobrzescki	12 354	12 330	- 24

WG NUTS III UE - subregion	31 XII 2019 r.	31 XII 2020 r.	WZROST lub SPADEK (w liczbach bezwzględnych)
Polska	12 151 375	12 018 065	- 133310
woj. podkarpackie	728 694	719 261	- 9433
rzeszowski	239 607	236 118	- 3489
krośnieński	159 581	156 894	- 2687
przemyski	123 777	123 299	- 478
tarnobrzescki	205 729	202 950	- 2779

¹⁷ Przetwórstwo przemysłowe żywności zawarte jest w produkcji.

¹⁸ Przyjęto podział na sekcje A rolnictwo, B– F produkcja, G handel i H-U Usługi.

¹⁹ Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (tj. związkach zawodowych wg sprawozdania GUS - SOF) wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

WYKRES 14. ODSETEK OSÓB UCZESTNICZĄCYCH W SZKOLENIU LUB KSZTAŁCENIU (2020 R.)

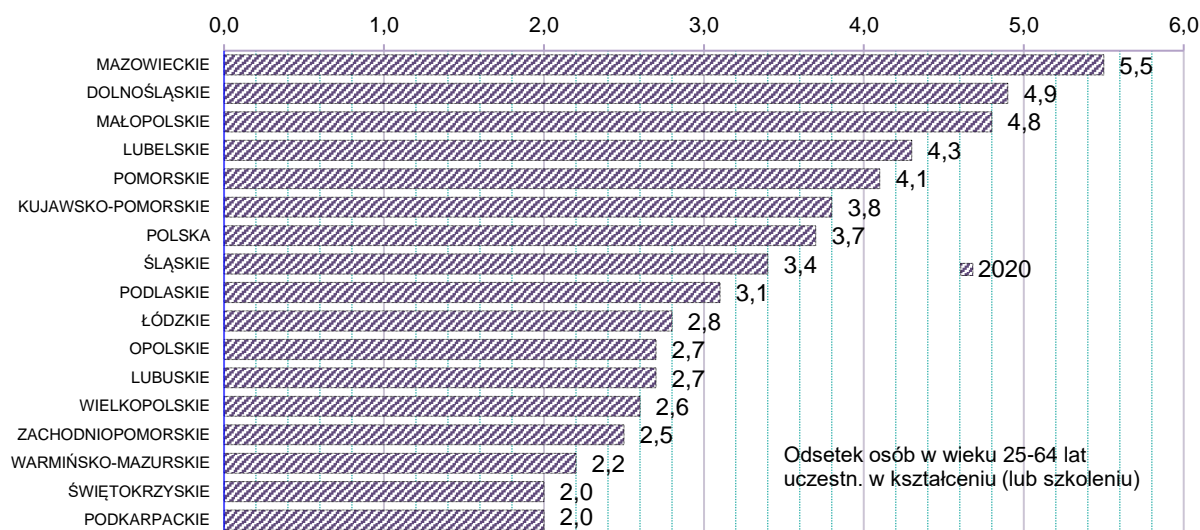

TABELA 16. OSOBY W WIEKU PRODUKCYJNYM, UCZESTNICZĄCE W KSZTAŁCENIU LUB SZKOLENIU ZAWODOWYM W STOSUNKU DO OGÓŁU LUDNOŚCI

Kod	Nazwa	udział osób w wieku 25-64 lat*		wskaźnik precyzji		Przedział ufności dolna granica**		Przedział ufności górna granica	
		2006	2020	2006	2020	2006	2020	2006	2020
		w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.
1400000	MAZOWIECKIE	6,2	5,5	6,7	5,8	5,39	4,88	7,01	6,12
0200000	DOLNOŚLĄSKIE	5,4	4,9	6,9	7,9	4,67	4,14	6,13	5,66
1200000	MAŁOPOLSKIE	4,2	4,8	7,1	10,0	3,61	3,86	4,79	5,74
0600000	LUBELSKIE	5,2	4,3	6,8	7,4	4,51	3,68	5,89	4,92
2200000	POMORSKIE	5,3	4,1	7,8	10,1	4,49	3,29	6,11	4,91
0400000	KUJAWSKO-POMORSKIE	4,1	3,8	8,5	9,9	3,42	3,07	4,78	4,53
0000000	POLSKA	4,7	3,7	2,1	2,7	4,50	3,50	4,90	3,90
2400000	ŚLĄSKIE	5,0	3,4	6,0	7,8	4,41	2,88	5,59	3,92
2000000	PODLASKIE	4,1	3,1	10,3	9,4	3,27	2,53	4,93	3,67
1000000	ŁÓDZKIE	4,5	2,8	7,4	11,9	3,85	2,15	5,15	3,45
1600000	OPOLSKIE	3,8	2,7	9,5	9,5	3,09	2,20	4,51	3,20
0800000	LUBUSKIE	3,9	2,7	9,9	9,4	3,15	2,20	4,65	3,20
3000000	WIELKOPOLSKIE	3,8	2,6	8,7	12,2	3,15	1,98	4,45	3,22
3200000	ZACHODNIOPOMORSKIE	5,2	2,5	8,8	10,9	4,31	1,97	6,09	3,03
2800000	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	4,0	2,2	10,6	14,4	3,17	1,58	4,83	2,82
2600000	ŚWIĘTOKRZYSKIE	3,1	2,0	9,1	11,7	2,55	1,54	3,65	2,46
1800000	PODKARPACKIE	3,2	2,0	9,9	11,2	2,58	1,56	3,82	2,44

* Udział osób będących w wieku od 25 do 64 lat uczących się i doksztalających się w ludności ogółem w tej samej grupie wieku.

** Przedział ufności.

Wnioski:

(na podstawie Tabeli 15,16 i wykresu 11 i 14)

- Wyraźne skupienie osób pracujących według zawężonej definicji GUS tj. bez mikroprzedsiębiorstw w podregionie rzeszowskim (32,8 proc.) i tarnobrzeskim – (28,2 proc.) – tj. łącznie 61,0 proc. Podregiony o największej liczbie osób pracujących stanowią północno-zachodnią część województwa podkarpackiego.
- W pozostałych, nadal bardziej rolniczych podregionach (wg podziału NUTS III) odnotowano niższy udział osób pracujących tj. w podregionie krośnieńskim (21,8 proc.)

i przemyskim (17,1 proc.). Stanowią one część południową – wschodnią województwa podkarpackiego.

- Liczba osób pracujących w porównaniu lat 2019-2020 spadła we wszystkich podregionach (możliwy efekt pandemii) w tym najbardziej w podregionach rzeszowskim i tarnobrzeskim, jako skupiających jednocześnie największą liczbę pracujących.
- W niektórych powiatach odnotowano wzrost liczby osób pracujących. Były to powiat rzeszowski (wzrost o 665 osób), jarosławski (o 301 osób), łańcucki (o 58 osób), przeworski (o 13 osób) i krośnieński (o 2 osoby). Ten sam poziom odnotowano w powiecie niżańskim (15532).
- Lokalizacja większości dużych firm w województwie pokrywa się z przestrzennym usytuowaniem zakładów w ramach dawnego COP-u. Łącznie w podregionach wg NUTS III odnotowano w subregionie krośnieńskim (PL 323) – 156894 osób pracujących, przemyskim (PL 324) – 123299, rzeszowskim (PL 325) – 236118 i tarnobrzeskim (PL 326) – 202950.
- Znaczna różnica pomiędzy liczbą osób pracujących a ludnością w wieku 26 – 65 lat.
- Niski udział osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu (16 lokata, najniższa w kraju)²⁰.
- Wskaźniki precyzji pozwalają na oszacowanie udziału osób uczestniczących w szkoleniach i kształceniu zawodowym w wieku od 25 do 64 lat na 2,58 – 3,82 proc. dla 2006 roku i na 1,56 – 2,44 proc. dla 2020 roku. W kontekście najniższej lokaty w kraju (3,2 dla 2006 r. i 2,0 dla 2020 r.) widać dodatkowo tendencję spadkową – zarówno w wartościach przypisanych jak i w estymowanych przedziałach.

²⁰ Dane średnioroczne - dotyczą ludności w wieku 15 lat i więcej, według faktycznego miejsca zamieszkania.

Wskaźnik obliczono jako udział osób w wieku 25 – 64 lata uczących się lub doksztalających w ludności ogółem w tej samej grupie wieku. Dane wynikają z reprezentatywnego badania BAEL (aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej). Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Przedmiot badania to sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt **wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo** w badanym tygodniu.

Od IV kwartału 1999 r. została zmieniona metoda prowadzenia badania. Obserwacja wybranego tygodnia w środkowym miesiącu kwartału została zastąpiona metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania), pozwalającą na zilustrowanie sytuacji na rynku pracy w okresie całego kwartału. Od I kwartału 2003 r. do II kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną wykorzystywane były dane o ludności Polski (ludność w wieku 15 lat i więcej) pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 r., w związku z czym wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzednich. Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne: od III kwartału 2012 r. poza zakresem badania pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy lub więcej; do II kwartału 2012 r. - powyżej 3 miesięcy. W związku z powyższym dane BAEL od III kwartału 2012 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za okresy wcześniejsze. Dane za okres: od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r. zostały przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania wyników. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia, do I kwartału 2006 roku - z wyjątkiem osób w wieku 15 lat - przedstawiane były według roku urodzenia. W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach "Ogółem". Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania. Wartości liczbowe poniżej 5 tysięcy nie są prezentowane ze względu na wysoki losowy błąd próby.

Wykorzystując zamieszczone wskaźniki precyzji można dla procentowego udziału osób 25-64 lat w szkoleniach obliczyć przedziały ufności, w których z prawdopodobieństwem 95% znajdują się faktyczne wartości estymowanego wskaźnika.

V. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Tabela 17. Wypłaty świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy

Realizacja wsparcia w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w województwie podkarpackim	2020	2021	Wzrost/spadek (w liczbach)	Wzrost/spadek (w proc.)
Wypłaty świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy (tys. zł)	5 628,4	1 439,6	-4 188,8	-74,42 proc.
w tym wynagrodzenia za pracę (tys. zł)	1 374,4	459,4	-915,0	-66,57 proc.
w tym składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawcy (tys. zł)	383,2	112,1	-271,1	-70,75 proc.
w tym odszkodowania z art. 36(1) par.1 Kp. (tys. zł)	938,4	24,0	-914,4	-97,44 proc.
W tym odprawy pieniężne (tys. zł)	2 112,5	661,0	-1 451,5	-68,71 proc.
w tym na rzecz ochrony miejsc pracy (tys. zł)	0,0	0,0	0,0	0,0 proc.
Ilość świadczeń	1 270,0	417,0	-853,0	-67,17 proc.
Liczba pracodawców, którym pracownikom wypłacono świadczenia	24,0	10,0	-14,0	-58,33 proc.
Liczba osób, którym wypłacono świadczenia	400,0	153,0	-247,0	-61,75 proc.
Liczba pracodawców objętych ochroną miejsc pracy	0,0	0,0	0,0	0,0 proc.
Liczba pracowników korzystających z dopłat do wynagrodzeń	0,0	0,0	0,0	0,0 proc.
Liczba ochronionych miejsc pracy	0,0	0,0	0,0	0,0 proc.
Kwoty należności FGŚP odzyskane w wyniku windykacji (tys. zł)	10 667,1	2 439,7	-8 227,4	-77,13 proc.

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli 17)

- **W okresie 12 miesięcy 2021 r. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie dokonał wypłat ze środków Funduszu na kwotę 1,4 mln zł na rzecz pracowników i byłych pracowników 10 podmiotów gospodarczych. Wypłacone świadczenia objęły łącznie 153 osoby uprawnione.**
- W 2021 roku (w por. do 2020 r.) nastąpił spadek o 74,42 proc. wartości wypłaconych świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy oraz spadek o 62 proc. osób uprawnionych do skorzystania z FGŚP. **Warunkowało to większą ilość wypłaconych środków finansowych w przeliczeniu na 1 uprawnionego.**
- W roku 2021 r. (w por. do 2020 r.) nastąpił również spadek liczby niewypłacalnych pracodawców na terenie województwa podkarpackiego.
- Firmy korzystające ze środków FGŚP działały w branżach budowlanej, produkcyjnej i usługowej. W 2021 r. ze wsparcia FGŚP skorzystało 10 niewypłacalnych firm, które zatrudniały

od 1 do 99 pracowników. Nie odnotowano niewypłacalności wśród firm zatrudniających powyżej 100 pracowników.

- W roku **2015** wypłaty wyniosły **7,21** mln zł i objęły **1 065** osób. W roku **2016** wypłacono świadczenia w łącznej kwocie **4,9** mln zł dla **785** osób. W roku **2017** wypłacono świadczenia w łącznej kwocie **7,02** mln zł dla **853** osób. W **2018** roku wypłaty świadczeń wyniosły **7,61** mln zł dla **722** osób, a w **2019** roku **7,15** mln zł dla **985** osób. W **2020** roku wypłacono świadczenia w wysokości **6,63** mln zł dla **400** osób, natomiast w **2021** roku **1,44** mln zł dla **153** osób.
- Kwoty windykacji w 2021 roku na poziomie ponad 2,4 mln spowodowane są końcowym stadium procesów upadłości firm, których pracownicy otrzymali środki FGŚP w ostatnich latach. Postępowanie upadłościowe może trwać od kilku do nawet kilkunastu lat. Wahania wpływów z windykacji są zatem naturalną konsekwencją specyfiki działalności FGŚP.

Tabela 18. Wypłaty świadczeń w związku z ustawą COVID

Realizacja wsparcia w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w województwie podkarpackim wynikająca z ustawy COVID-19	2021
Wypłaty świadczeń wynikająca z innych przepisów (zł)	155 538 452,65
w tym dopłata do wynagrodzeń pracowników z tytułu przestoju ekonomicznego (zł)	14 859,28
w tym dopłata do wynagrodzeń pracowników z tytułu obniżonego czasu pracy (zł)	187 716,46
w tym dopłata do wynagrodzeń pracowników nieobjętych przestojem ani obniżonym czasem pracy (zł)	64 024 295,91
w tym dopłata do wynagrodzeń pracowników w przypadku znacznego obniżenia przychodu przedsiębiorcy, działającego na podstawie odpowiedniego kodu PKD (zł)	91 311 581,00
Liczba pracodawców, którym przekazano wsparcie	2 924
Liczba ochronionych miejsc pracy	34 532

W okresie od stycznia 2021 r. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie w ramach ustawy antykryzysowej dokonał wypłat na kwotę 155,5 mln zł dla przedsiębiorców, których dotknęły skutki pandemii związanej z wirusem SARS-CoV-2. Wsparcie zostało przekazane dla 2924 firm na ochronę 34 tys. miejsc pracy.

VI. RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2021 ROKU

W województwie podkarpackim na dzień 31. XII. 2021 roku w stosunku do 31-XII-2020 r. odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych o **10035 osób**. Stopa bezrobocia również zmniejszyła się o **0,9 pkt. proc.**

Tabela I. STAN I STRUKTURA OSÓB BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W PUP
Stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

kategorie	31 XII 2020			31 XII 2021			wzrost/spadek ogółem	wzrost/spadek w proc.
	bezrobotni ogółem	w tym kobiety		bezrobotni ogółem	w tym kobiety			
		liczba	w proc.		liczba	w proc.		
ogółem	87 326	46 036	52,7	77 291	41 090	53,2	-10 035	-11,5
osoby poprzednio pracujące	74 744	38 463	51,5	66 231	34 478	52,1	-8 513	-11,4
<i>w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy</i>	4 351	2 237	51,4	3 079	1 717	55,8	-1 272	-29,2
osoby dotychczas nie pracujące	12 582	7 573	60,2	11 060	6 612	59,8	-1 522	-12,1

Tabela II. BEZROBOTNI W PUP ORAZ STOPA BEZROBOCIA WG POWIATÓW
Stan w końcu okresu

powiaty	LICZBA BEZROBOTNYCH			STOPA BEZROBOCIA*		
	31 XII '20	31 XII '21	wzrost/spadek (liczba)	31 XII '20	31 XII '21	wzrost/spadek (pkt. proc.)
województwo	87 326	77 291	-10 035	9,1	8,2	-0,9
bieszczadzki	1 296	1 184	-112	15,2	14,1	-1,1
brzozowski	4 460	4 282	-178	15,8	15,2	-0,6
dębicki	3 609	2 682	-927	5,8	4,4	-1,4
jarosławski	6 072	5 381	-691	11,4	10,2	-1,2
jasielski	5 615	5 442	-173	10,6	10,3	-0,3
kolbuszowski	2 060	1 744	-316	8,5	7,2	-1,3
krośnieński	2 428	1 995	-433	6,7	5,5	-1,2
leski	1 944	1 745	-199	16,7	15,2	-1,5
leżajski	3 916	3 656	-260	14,2	13,4	-0,8
lubaczowski	2 316	2 056	-260	9,7	8,7	-1,0

powiaty	LICZBA BEZROBOTNYCH			STOPA BEZROBOCIA*		
	31 XII '20	31 XII '21	wzrost/spadek (liczba)	31 XII '20	31 XII '21	wzrost/spadek (pkt. proc.)
łańcucki	3 644	3 297	-347	11,1	10,1	-1,0
mielecki	3 684	2 900	-784	5,6	4,4	-1,2
nizański	3 835	3 334	-501	16,6	14,7	-1,9
przemyski	3 836	3 711	-125	13,6	13,3	-0,3
przeworski	4 109	3 851	-258	12,1	11,4	-0,7
ropczycko-sędziszowski	3 579	3 190	-389	12,4	11,2	-1,2
rzeszowski	6 691	5 678	-1 013	8,7	7,5	-1,2
sanocki	2 969	2 488	-481	7,2	6,1	-1,1
stalowowolski	2 778	2 204	-574	6,3	5,0	-1,3
strzyżowski	3 830	3 535	-295	14,2	13,3	-0,9
tarnobrzeski	1 721	1 610	-111	7,4	7,0	-0,4
m. Krosno	947	701	-246	3,3	2,4	-0,9
m. Przemyśl	3 076	2 907	-169	11,4	10,8	-0,6
m. Rzeszów	7 419	6 294	-1 125	5,8	4,9	-0,9
m. Tarnobrzeg	1 492	1 424	-68	8,6	8,2	-0,4

*Bank Danych Lokalnych, <http://www.stat.gov.pl>

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli I oraz tabeli II)

- Największy liczbowy spadek osób bezrobotnych odnotowano w grupie osób poprzednio pracujących (o 8513 osób).
- W 2021 roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych, który odnotowano w każdym z 21 powiatów województwa podkarpackiego i w 4 miastach na prawach powiatu.
- Największy spadek liczby bezrobotnych nastąpił w: mieście Rzeszowie (1125 osób) i w powiatach rzeszowskim (1013), dębickim (927), mieleckim (784), jarosławskim (691), stalowowolskim (574), nizańskim (501), sanockim (481), krośnieńskim (433), ropczycko-sędziszowskim (389) i łańcuckim (347).
- Wartość dwucyfrową stopy bezrobocia według stanu na dzień 31. XII. 2021 roku odnotowano w następujących powiatach (od wartości najwyższej) brzozowskim i leskim (po 15,2 proc.), nizańskim (14,7 proc.), bieszczadzkim (14,1 proc.), leżajskim (13,4 proc.), przemyskim i strzyżowskim (po 13,3 proc.), przeworskim (11,4 proc.), ropczycko-sędziszowskim (11,2 proc.), m. Przemyślu (10,8 proc.), jasielskim (10,3 proc.), jarosławskim (10,2 proc.) i w powiecie łańcuckim (10,1 proc.).
- Najwyższy spadek stopy bezrobocia (w pkt. proc) w 2021 roku odnotowano w powiatach nizańskim (spadek o 1,9 pkt. proc.), leskim (1,5), dębickim (1,4), kolbuszowskim i stalowowolskim (po 1,3), jarosławskim, ropczycko-sędziszowskim, krośnieńskim,

mieleckim i rzeszowskim (po 1,2), sanockim i bieszczadzkiem (po 1,1), lubaczowskim i łańcuckim (po 1,0).

- Nie odnotowano wzrostów stopy bezrobocia rejestrowanego w okresie 2021 roku.

6.1 PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

Analizując zjawisko tzw. fluktuacji osób bezrobotnych tj. „napływów” do statystyk i „odpływów” ze statystyk osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w województwie podkarpackim, należy stwierdzić, że w okresie 2021 roku zarejestrowało się 88623 bezrobotnych ogółem (w 2020 roku grupa ta stanowiła 99420 osób).

Tabela III. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI "NAPŁYW"
w roku sprawozdawczym, województwo podkarpackie

kategorie	31 XII '20		31 XII '21		wzrost/spadek w roku (liczba)
	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	
nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	99 420	100,0	88 623	100,0	-10 797
<i>z tego rejestrujący się:</i>					
- po raz pierwszy	19 275	19,4	17 793	20,1	-1 482
- po raz kolejny (od 1990 r.)	80 145	80,6	70 830	79,9	-9 315
<i>w tym powracający do rejestracji:</i>					
- po pracach interwencyjnych	81	0,1	96	0,1	15
- po robotach publicznych	400	0,4	496	0,6	96
- po stażu	5 463	5,5	6 763	7,6	1 300
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0	0	0,0	0
- po szkoleniu	779	0,8	848	1,0	69
- po pracach społecznie użytecznych	488	0,5	536	0,6	48

Tabela IV. "NAPŁYW" BEZROBOTNYCH W POWIATACH
w roku sprawozdawczym, województwo podkarpackie

powiaty	"napływ" bezrobotnych			
	2020	2021	wzrost/spadek	
			w liczbach	w proc. (2020=100 proc.)
województwo	99 420	88 623	-10 797	-10,9
bieszczadzki	1 285	1 226	-59	-4,6
brzozowski	4 112	3 750	-362	-8,8
dębicki	5 351	4 187	-1 164	-21,8
jarosławski	6 203	5 760	-443	-7,1
jasielski	5 179	4 750	-429	-8,3
kolbuszowski	2 798	2 673	-125	-4,5
krośnieński	3 945	3 315	-630	-16,0
leski	1 890	1 653	-237	-12,5
leżajski	4 237	4 013	-224	-5,3
lubaczowski	2 880	2 587	-293	-10,2
łańcucki	4 139	3 657	-482	-11,6
mielecki	6 432	5 477	-955	-14,8
nizański	3 788	3 426	-362	-9,6
przemyski	3 701	3 447	-254	-6,9
przeworski	4 662	4 580	-82	-1,8
ropczycko-sędziszowski	4 596	3 935	-661	-14,4
rzeszowski	6 256	5 454	-802	-12,8
sanocki	3 805	3 312	-493	-13,0
stałowowolski	4 529	3 929	-600	-13,2
strzyżowski	4 166	3 760	-406	-9,7
tarnobrzeski	2 289	2 007	-282	-12,3
Krosno	1 535	1 278	-257	-16,7
Przemyśl	2 760	2 451	-309	-11,2
Rzeszów	6 913	6 119	-794	-11,5
Tarnobrzeg	1 969	1 877	-92	-4,7

Wnioski:

(na podstawie danych z tab. III i tab. IV)

- W 2021 roku nastąpiło ograniczenie nowych rejestracji co również było jedną z przyczyn spadku liczby osób bezrobotnych.
- 17793 osoby bezrobotne (tj. 20,1 proc. nowych rejestracji) odnotowano w powiatowych urzędach pracy po raz pierwszy.

- Jednakże większość osób zarejestrowanych w PUP stanowiły osoby bezrobotne, powracające do ewidencji po raz kolejny – 70830 osób (79,9 proc.).
- Powtórne rejestracje dotyczyły głównie tych osób, które po okresie krótkotrwałego zatrudnienia (w tym subsydiowanego z Funduszu Pracy) powracały do ewidencji urzędów pracy, gdyż pracodawcy nie dysponowali możliwościami trwałego zatrudnienia.
- Bezrobotni rejestrujący się w PUP po okresie subsydiowanej aktywizacji tj. po pracach interwencyjnych, robotach publicznych, stażu, odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych, szkoleniu i pracach społecznie użytecznych – stanowili 8739 osób (9,9 proc. ogółu napływu).
- Najwięcej nowo zarejestrowanych osób bezrobotnych odnotowano w Rzeszowie (6119), powiecie jarosławskim (5760), mieleckim (5477), rzeszowskim (5454), jasielskim (4750), przeworskim (4580), dębickim (4187), leżajskim (4013), ropczycko-sędziszowskim (3935), stalowowolskim (3929), strzyżowskim (3760), brzozowskim (3750), łańcuckim (3657), przemyskim (3447), niżańskim (3426), krośnieńskim (3315) i sanockim (3312).
- Spadek napływu osób bezrobotnych w porównaniu do 2020 roku nastąpił zarówno w grupie osób rejestrujących się po raz pierwszy (o 1482 osób tj. 7,7 proc.) jak i wśród zarejestrowanych po raz kolejny (o 9315 osób tj. 11,6 proc.).
- Odnotowano wzrost napływu osób bezrobotnych do PUP z powodu zakończenia form aktywnych (tab. III).
- Spadek liczby bezrobotnych wg stanu na koniec roku wynika zarówno z niższych rejestracji osób bezrobotnych jak w 2020 roku (o 10,7 tys. osób) jak i z wyższego niż w 2020 roku odpływu z bezrobocia (o 11,1 tys. osób).

6.2 PRZYCZYNY FLUKTUACJI BEZROBOTNYCH

„Odpływ” bezrobotnych z rejestru powiatowych urzędów pracy wynika zarówno z utraty statusu osoby bezrobotnej np. z powodu podjęcia zatrudnienia, jak i z innych przyczyn np. udziału w aktywnych formach, które nie powodują utraty statusu osoby bezrobotnej w sensie prawnym, ale skutkują taką konsekwencją w sensie statystycznym.

W okresie 12 miesięcy 2021 roku w województwie podkarpackim nastąpił „odpływ” 98658 bezrobotnych. W 2020 roku grupa ta stanowiła 87549 osób.

Tabela V. BEZROBOTNI WYŁĄCZENI Z REJESTRU "ODPŁYW"
w roku sprawozdawczym, województwo podkarpackie

kategorie	2020		2021		wzrost/spadek ogółem
	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	
bezrobotni wyłączeni z rejestru "odpływ" (ogółem)	87 549	100,0	98 658	100,0	11 109
wyłączeni z rejestru z utratą statusu bezrobotnych	80 228	91,6	89 474	90,7	9 246
z powodu podjęcia pracy	55 891	63,8	62 179	63,0	6 288
w tym:					
- pracy niesubsydiowanej	46 064	52,6	50 177	50,9	4 113
- pracy subsydiowanej:	9 827	11,2	12 002	12,2	2 175
podjęcia pracy subsydiowanej w ramach następujących form:					
- prac interwencyjnych	3 040	3,5	3 873	3,9	833
- robót publicznych	1 619	1,8	1 911	1,9	292
- otrzymania dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej	1 768	2,0	2 282	2,3	514
<i>w tym bonu na zasiedlenie</i>	17	0,0	22	0,0	5
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2 114	2,4	2 535	2,6	421
- podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	904	1,0	954	1,0	50
- podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	76	0,1	118	0,1	42
- podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	1	0,0	0	0,0	-1
- podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0,0	0	0,0	0
- podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	0	0,0	0	0,0	0
- podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	85	0,1	121	0,1	36
- inne (podjęcia pracy subsydiowanej)	220	0,3	208	0,2	-12
z innego powodu niż podjęcie pracy	24 337	27,8	27 295	27,7	2 958
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja	760	0,9	1 477	1,5	717
- odmowy ustalenia profilu pomocy		0,0		0,0	0
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	8 365	9,6	9 941	10,1	1 576
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	5 880	6,7	5 676	5,8	-204
- podjęcia nauki	528	0,6	550	0,6	22
- osiągnięcia wieku emerytalnego	1 457	1,7	1 665	1,7	208
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	352	0,4	440	0,4	88
- nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	665	0,8	761	0,8	96
- innych	6 330	7,2	6 785	6,9	455

kategorie	2020		2021		wzrost/spadek
	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	ogółem
wylączeni z rejestru bez utraty statusu bezrobotnych	7 321	8,4	9 184	9,3	1 863
- rozpoczęcia szkolenia	758	0,9	859	0,9	101
<i>w tym w ramach bonu szkoleniowego</i>	211	0,2	190	0,2	-21
- rozpoczęcia stażu	6 009	6,9	7 710	7,8	1 701
<i>w tym w ramach bonu stażowego</i>	12	0,0	12	0,0	0
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0	0	0,0	0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	554	0,6	615	0,6	61
<i>w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja</i>	6	0,0	18	0,0	12
- skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0,0	0	0,0	0

Tabela VI. BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ
w roku sprawozdawczym, województwo podkarpackie

Kategorie	2020		2021		wzrost/spadek	
	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.
ogółem	55 891	100,0	62 179	100,0	6 288	11,3
kobiety	26 520	47,4	30 535	49,1	4 015	15,1
mężczyźni	29 371	52,6	31 644	50,9	2 273	7,7
z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę						
poprzednio pracujący (ogółem)	50 315	90,0	55 208	88,8	4 893	9,7
w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2 884	5,2	3 131	5,0	247	8,6
osoby dotychczas nie pracujące	5 576	10,0	6 971	11,2	1 395	25,0

Tabela VII. "ODPŁYW" BEZROBOTNYCH W POWIATACH
w roku sprawozdawczym, województwo podkarpackie

powiaty	"odpływ" bezrobotnych, w tym osoby, które podjęły pracę									
	2020			2021			wzrost/spadek			
	ogółem	w tym osoby, które podjęły pracę		ogółem	w tym osoby, które podjęły pracę		ogółem		w tym osoby, które podjęły pracę	
		liczba	w proc.		liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.
województwo	87 549	55 891	63,8	98 658	62 179	63,0	11 109	12,7	6 288	11,3
bieszczadzki	1 151	733	63,7	1 338	894	66,8	187	16,2	161	22,0
brzozowski	3 893	2 368	60,8	3 928	2 475	63,0	35	0,9	107	4,5
dębicki	4 461	2 760	61,9	5 114	2 908	56,9	653	14,6	148	5,4
jarosławski	5 346	3 622	67,8	6 451	4 047	62,7	1 105	20,7	425	11,7
jasielski	4 482	2 834	63,2	4 923	3 185	64,7	441	9,8	351	12,4
kolbuszowski	2 555	1 374	53,8	2 989	1 687	56,4	434	17,0	313	22,8
krośnieński	3 358	1 934	57,6	3 748	2 159	57,6	390	11,6	225	11,6
leski	1 798	1 262	70,2	1 852	1 229	66,4	54	3,0	-33	-2,6
leżajski	3 701	2 317	62,6	4 273	2 614	61,2	572	15,5	297	12,8
lubaczowski	2 550	1 582	62,0	2 847	1 769	62,1	297	11,6	187	11,8
łańcucki	3 584	2 438	68,0	4 004	2 691	67,2	420	11,7	253	10,4
mielecki	5 597	3 829	68,4	6 261	4 015	64,1	664	11,9	186	4,9
niżański	3 569	1 982	55,5	3 927	2 191	55,8	358	10,0	209	10,5
przemyski	3 330	1 983	59,5	3 572	2 164	60,6	242	7,3	181	9,1
przeworski	4 486	2 766	61,7	4 838	3 118	64,4	352	7,8	352	12,7
ropczycko-sędziszowski	3 936	2 608	66,3	4 324	2 837	65,6	388	9,9	229	8,8
rzeszowski	5 276	3 752	71,1	6 467	4 416	68,3	1 191	22,6	664	17,7
sanocki	3 577	2 228	62,3	3 793	2 285	60,2	216	6,0	57	2,6
stałowowlowski	3 828	2 380	62,2	4 503	2 600	57,7	675	17,6	220	9,2
strzyżowski	3 777	2 384	63,1	4 055	2 640	65,1	278	7,4	256	10,7
tarnobrzeski	2 040	1 366	67,0	2 118	1 557	73,5	78	3,8	191	14,0
Krosno	1 283	689	53,7	1 524	780	51,2	241	18,8	91	13,2
Przemysł	2 535	1 555	61,3	2 620	1 617	61,7	85	3,4	62	4,0
Rzeszów	5 675	4 042	71,2	7 244	5 002	69,1	1 569	27,6	960	23,8
Tarnobrzeg	1 761	1 103	62,6	1 945	1 299	66,8	184	10,4	196	17,8

Wnioski:

(na podstawie danych z tab. V, VI, VII)

- 62179 bezrobotnych tj. 63 proc. ogółu wyrejestrowanych, wyłączono z ewidencji PUP z powodu podjęcia pracy, a w tym 50177 osób podjęło pracę niesubsydiowaną (80,7 proc. ogółu podjęć pracy),
- W grupie osób wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy nieznacznie przeważali mężczyźni (50,9 proc. ogółu podjęć pracy). Kobiety stanowiły większość rejestrowanego bezrobocia (53,2 proc).
- W grupie osób, które wyrejestrowano z powodu podjęcia pracy – większość stanowili poprzednio pracujący (55208). Wzrosty podjęć pracy nastąpiły zarówno wśród poprzednio pracujących jak i dotychczas nie pracujących.

- Wśród bezrobotnych wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy – mniejszość tj. 12,2 proc. podejmowało zatrudnienie w ramach prac subsydiowanych ze środków publicznych.
- Największą część zatrudnienia subsydiowanego stanowiły prace interwencyjne – (3873), a następnie praca w firmach, realizowana w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (2535), dotacje na otworzenie własnej działalności gospodarczej (2282) i realizacja robót publicznych (1911).
- Istotną pozycję stanowi również podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w postaci bonu na zasiedlenie (954).
- Mniej niż przed rokiem tj. 208 (0,2 proc. ogółu) zawierała kategoria „inne podjęcia pracy subsydiowanej” – od powyżej wymienionych form podjęcia pracy, realizowanych również jako subsydia z funduszy państwowych ²¹.
- 27295 osób tj. 27,7 proc. ogółu bezrobotnych – wyrejestrowało się z innego powodu niż podjęcie zatrudnienia. Wśród tych powodów najczęstszymi były niepotwierdzenie przez bezrobotnych gotowości do podjęcia pracy (9941 osób), kategoria „inne” (6785) i dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (5676).
- 9184 (9,3 proc.) osób zostało wyłączonych z ewidencji z powodu udziału w formach aktywizacji zawodowej, nie powodujących utraty statusu osoby bezrobotnej w sensie prawnym. Były to głównie staże (7710) i szkolenia (859).
- Największy „odpływ” bezrobotnych odnotowano w mieście Rzeszowie (7244), powiecie rzeszowskim (6467), jarosławskim (6451), mieleckim (6261), dębickim (5114), jasielskim (4923), przeworskim (4838), stalowowolskim (4503), ropczycko-sędziszowskim (4324), leżajskim (4273), strzyżowskim (4055), łańcuckim (4004), brzozowskim (3928), niżańskim (3927), sanockim (3793), krośnieńskim (3748) i przemyskim (3572).
- Najmniejszy „odpływ” bezrobotnych nastąpił w powiecie bieszczadzkim (1338), mieście Krośnie (1524), powiecie leskim (1852), mieście Tarnobrzegu (1945), powiecie tarnobrzeskim (2118), mieście Przemyślu (2620) i powiecie lubaczowskim (2847).

²¹ Inne podjęcia pracy – dotyczą osób bezrobotnych w PUP, którzy podjęli pracę subsydiowaną. Kategoria ta obejmuje między innymi bezrobotnych, którzy otrzymali jednorazowo środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub z instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. Pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności lub na wniesienie wkładu. Inną przyczyną ujęcia w tej kategorii może być rozpoczęcie indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisanie kontraktu socjalnego. Pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia – po dniu rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego. Kolejną przyczyną jest jednorazowa refundacja poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego. Refundacja może nastąpić w przypadku, gdy: 1) pracodawca zatrudnił skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy i druga przesłanka (obie łącznie) 2) po upływie 12 m-cy zatrudnienia, skierowany bezrobotny jest nadal zatrudniony u tego samego pracodawcy.

6.3 BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Wśród ogółu bezrobotnych w województwie podkarpackim prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych na dzień 31 XII 2021 roku posiadało 10494 osób.

Tabela VIII. BEZROBOTNI POSIADAJĄCY PRAWO DO ZASIŁKU DLA BEZROBOTNYCH
Stan w końcu roku, województwo podkarpackie

wyszczególnienie	31 XII '20		31 XII '21		wzrost/spadek (liczba)	w proc.
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety		
Bezrobotni z prawem do zasiłku (ogółem)						
województwo	13 929	7 324	10 494	5 665	-3 435	-24,7
<i>Z tego osoby:</i>						
poprzednio pracujące	13 853	7 274	10 425	5 613	-3 428	-24,7
w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2 560	1 251	1 239	666	-1 321	-51,6
dotychczas niepracujące	76	50	69	52	-7	-9,2
Bezrobotni z prawem do zasiłku (ogółem) według PUP						
bieszczadzki	190	105	141	88	-49	-25,8
brzozowski	842	395	719	340	-123	-14,6
dębicki	555	339	390	242	-165	-29,7
jarosławski	923	509	782	447	-141	-15,3
jasielski	738	388	595	307	-143	-19,4
kolbuszowski	317	174	214	111	-103	-32,5
krośnieński	435	265	269	154	-166	-38,2
leski	327	186	309	176	-18	-5,5
leżajski	618	321	528	251	-90	-14,6
lubaczowski	290	142	179	93	-111	-38,3
łańcucki	777	415	596	303	-181	-23,3
mielecki	811	460	429	266	-382	-47,1
nizański	687	336	583	297	-104	-15,1
przemyski	622	323	501	250	-121	-19,5
przeworski	621	323	537	306	-84	-13,5
ropczycko-sędziszowski	812	404	594	341	-218	-26,8
rzeszowski	903	487	625	359	-278	-30,8
sanocki	439	194	294	157	-145	-33,0
stalowowolski	480	244	339	179	-141	-29,4
strzyżowski	622	284	495	241	-127	-20,4
tarnobrzeski	248	128	192	105	-56	-22,6
Krosno	155	84	90	52	-65	-41,9
Przemyśl	405	220	298	157	-107	-26,4
Rzeszów	900	489	555	300	-345	-38,3
Tarnobrzeg	212	109	240	143	28	13,2

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli VIII)

- W porównaniu do stanu z poprzedniego roku (13929) liczba zasiłkobiorców spadła o 3435 osób (24,7 proc.).
- W ogólnej grupie zasiłkobiorców odnotowano 10425 osób poprzednio pracujących, w tym 1239 osób, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy.
- Spadek zasiłkobiorców w procentach (2020=100 proc.) odnotowano w następujących powiatach mieleckim (spadek o 47,1 proc.), m. Krośnie (41,9 proc.), Rzeszowie (38,3 proc.), powiecie lubaczowskim (38,3 proc.), krośnieńskim (38,2 proc.), sanockim (33,0 proc.), kolbuszowskim (32,5 proc.), rzeszowskim (30,8 proc.), dębickim (29,7 proc.), stalowowolskim (29,4 proc.), ropczycko-sędziszowskim (26,8 proc.), m. Przemyślu (26,4 proc.), powiecie bieszczadzkim (25,8 proc.), łańcuckim (23,3 proc.), tarnobrzeskim (22,6 proc.), strzyżowski (20,4 proc.), przemyskim (19,5 proc.), jasielskim (19,4 proc.), jarosławskim (15,3 proc.), niżańskim (15,1 proc.), brzozowskim (14,6 proc.), leżajskim (14,6 proc.), przeworskim (13,5 proc.) i leskim (5,5 proc.).
- Wzrost zasiłkobiorców odnotowano w jednym powiecie – mieście Tarnobrzegu (wzrost o 13,2 proc.).

6.4 BEZROBOTNI WG WIEKU

Tabela IX. BEZROBOTNI WG WIEKU

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	31 XII '20		31 XII '21	
	w liczbach bezwzględnych	w proc.	w liczbach bezwzględnych	w proc.
Ogółem	87 326	100,0	77 291	100,0
<i>z ogółem wg wieku</i>				
18-24	12 015	13,8	9 878	12,8
25-34	25 540	29,2	21 884	28,3
35-44	21 315	24,4	19 369	25,1
45-54	15 713	18,0	14 464	18,7
55-59	8 307	9,5	7 492	9,7
60 lat i więcej	4 436	5,1	4 204	5,4

Wnioski:

(na podstawie danych z Tabeli IX)

- Najliczniejsza grupa bezrobotnych to osoby w wieku od 25 do 34 lat (28,3 proc.), co łącznie z osobami w wieku od 18 do 24 lat (12,8 proc.) stanowi 41,1 proc. ogółu bezrobotnych.
- Osoby młode (18 – 34) stanowią aktualnie mniej niż 50,0 proc. ogółu bezrobotnych.
- Z porównania ilości osób w poszczególnych kategoriach i w „ogółem” (rdr.) można zaobserwować spadek liczby osób zarówno w kategorii „ogółem” jak i w poszczególnych przedziałach wieku.
- Porównując rok do roku rozkład wartości procentowych jest podobny, a kumulacje dotyczą tych samych przedziałów wieku (petryfikacja struktury).

Tabela XII. BEZROBOTNI WG WIEKU,
WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY I CZASU POZOSTAWANIA
BEZ PRACY, stan na 31 XII '21 r.

Wyszczególnienie	bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni długotrwale (liczba)	w tym bezrobotni długotrwale (w proc.)
Ogółem	77 291	46 764	60,5
<i>Wiek w latach</i>			
18-24	9 878	3 226	32,7
25-34	21 884	12 567	57,4
35-44	19 369	12 634	65,2
45-54	14 464	9 712	67,1
55-59	7 492	5 461	72,9
60 i więcej	4 204	3 164	75,3
<i>Wykształcenie</i>			
wyższe	12 186	6 700	55,0
policealne i średnie zawodowe	20 673	11 788	57,0
średnie ogólnokształcące	9 035	5 018	55,5
zasadnicze zawodowe	20 913	13 294	63,6
gimnazjalne /podstawowe i	14 484	9 964	68,8
<i>Staż pracy</i>			
do 1 roku	15 914	9 791	61,5
1-5 lat	20 418	12 254	60,0
5-10 lat	12 078	7 256	60,1
10-20 lat	10 786	6 608	61,3
20-30 lat	5 268	3 216	61,0
30 lat i więcej	1 767	842	47,7
bez stażu pracy	11 060	6 797	61,5

Wnioski:

(na podstawie tabeli XII)

- W grupie długotrwale bezrobotnych najwięcej osób skupia przedział od 35 do 44 lat (12634), a wśród krótkotrwale bezrobotnych – od 25 do 34 lat (9317).

6.5 BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA

Tabela X. BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA
Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	31 XII '20		31 XII '21	
	w liczbach bezwzględnych	w proc.	w liczbach bezwzględnych	w proc.
Ogółem	87 326	100,0	77 291	100,0
<i>z ogółem wg wykształcenia</i>				
wyższe	14 228	16,3	12 186	15,8
policealne i średnie zawodowe	23 373	26,8	20 673	26,7
średnie ogólnokształcące	10 026	11,5	9 035	11,7
zasadnicze zawodowe	23 550	27,0	20 913	27,1
gimnazjalne/ podstawowe i poniżej	16 149	18,5	14 484	18,7

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli X)

- Znaczny udział wśród bezrobotnych stanowili posiadający wykształcenie zasadnicze zawodowe (27,1 proc.), policealne i średnie zawodowe (26,7 proc.) oraz gimnazjalne i niższe (18,7 proc.).
- Najmniejszy udział odnotowuje się w grupie bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (11,7 proc.). Powodem może być fakt, że osoby kończące licea ogólnokształcące najczęściej kontynuują kształcenie na poziomie wyższym (w trybie dziennym lub zaocznym).
- Grupa osób z wykształceniem wyższym to 15,8 proc. ogółu bezrobotnych.

6.6 BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY

Tabela XI. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY
Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	31 XII '20		31 XII '21	
	w liczbach bezwzględnych	w proc.	w liczbach bezwzględnych	w proc.
Ogółem	87 326	100,0	77 291	100,0
<i>z ogółem wg stażu pracy:</i>				
do 1 roku	17 533	20,1	15 914	20,6
od 1 do 5 lat	23 164	26,5	20 418	26,4
od 5 do 10 lat	13 326	15,3	12 078	15,6
od 10 do 20 lat	12 253	14,0	10 786	14,0
od 20 do 30 lat	6 169	7,1	5 268	6,8
30 lat i więcej	2 299	2,6	1 767	2,3
bez stażu pracy	12 582	14,4	11 060	14,3

Tabela XIII. BEZROBOTNE KOBIETY WG WIEKU,
WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY I
CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
Stan na 31 XII '21 r.

Wyszczególnienie	bezrobotne kobiety
Ogółem	41 090
<i>Wiek w latach</i>	
18-24	5 055
25-34	13 811
35-44	11 440
45-54	7 201
55-59	3 583
60 i więcej	x
<i>Wykształcenie</i>	
wyższe	8 693
policealne i średnie zawodowe	12 464
średnie ogólnokształcące	5 951
zasadnicze zawodowe	8 586
gimnazjalne /podstawowe i poniżej	5 396
<i>Staż pracy</i>	
do 1 roku	9 216
1-5 lat	11 436
5-10 lat	6 402
10-20 lat	5 183
20-30 lat	1 820
30 lat i więcej	421
bez stażu pracy	6 612

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli XI i XIII)

- Osoby bez stażu pracy i ze stażem pracy do 5 lat stanowią 61,3 proc. ogółu bezrobotnych. Liczba ta wskazuje na trudności z uzyskaniem zatrudnienia wśród osób z niewielkim doświadczeniem zawodowym. Pracodawcy często poszukują pracownika nie tylko o odpowiednich kompetencjach czy predyspozycjach, ale i również z praktycznymi umiejętnościami w danym zawodzie.
- Warto zaznaczyć, że trudna sytuacja w jeszcze większym stopniu niż mężczyzn dotyczyła bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego lub z krótkim stażem pracy (do 5 lat). Stanowiły one 66,4 proc. ogółu bezrobotnych kobiet.
- Udokumentowany staż pracy jest związany z krótszym czasem pozostawania bez zatrudnienia. Grupa bezrobotnych bez stażu pracy oraz ze stażem nie większym niż 5 lat wśród pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy jest również najliczniejszą tj. łącznie – 61,7 proc.

6.7 BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI

Na dzień 31 XII 2021 roku 48703 osoby tj. 63 proc. ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP mieszkało na terenach wiejskich.

Tabela XIV. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI
Stan w końcu roku, województwo podkarpackie

wyszczególnienie	31 XII '20		31 XII '21		wzrost/spadek ogółem 31 XII '20 =100 proc.		wzrost/spadek kobiety 31 XII '20 =100 proc.	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	liczba	w proc.	liczba	w proc.
województwo	54 240	28 926	48 703	26 187	-5 537	-10,2	-2 739	-9,5
w tym bezrobotni posiadający gospodarstwo rolne	8 300	4 635	7 386	4 148	-914	-11,0	-487	-10,5

Bezrobotni zamieszkali na wsi w podziale na powiaty

bieszczadzki	798	422	770	414	-28	-3,5	-8	-1,9
brzozowski	4 074	2 177	3 945	2 053	-129	-3,2	-124	-5,7
dębicki	2 191	1 270	1 594	1 052	-597	-27,2	-218	-17,2
jarosławski	3 775	2 036	3 387	1 874	-388	-10,3	-162	-8,0
jasielski	3 946	2 312	3 829	2 274	-117	-3,0	-38	-1,6
kolbuszowski	1 799	970	1 533	827	-266	-14,8	-143	-14,7
krośnieński	2 172	1 223	1 794	1 037	-378	-17,4	-186	-15,2
leski	1 597	775	1 448	687	-149	-9,3	-88	-11,4
leżajski	2 969	1 566	2 816	1 489	-153	-5,2	-77	-4,9
lubaczowski	1 517	711	1 340	647	-177	-11,7	-64	-9,0
łańcucki	2 906	1 454	2 668	1 318	-238	-8,2	-136	-9,4
mielecki	1 873	1 011	1 443	795	-430	-23,0	-216	-21,4
niżański	2 510	1 304	2 154	1 097	-356	-14,2	-207	-15,9
przemyski	3 836	2 017	3 682	1 909	-154	-4,0	-108	-5,4
przeworski	3 080	1 733	2 900	1 688	-180	-5,8	-45	-2,6
ropczycko-sędziszowski	2 280	1 189	2 078	1 150	-202	-8,9	-39	-3,3
rzeszowski	5 386	2 765	4 555	2 341	-831	-15,4	-424	-15,3
sanocki	1 673	868	1 424	725	-249	-14,9	-143	-16,5
stałowowlowski	1 059	551	889	478	-170	-16,1	-73	-13,2
strzyżowski	3 408	1 822	3 151	1 673	-257	-7,5	-149	-8,2
tarnobrzeski	1 391	750	1 303	659	-88	-6,3	-91	-12,1

Wnioski:

(na podstawie danych z tabel: XIV)

- W porównaniu do stanu na dzień 31 XII 2020 roku (54240) w okresie 2021 roku liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi spadła o 5537 osób, co wynikało ze spadku, odnotowanego we wszystkich powiatach województwa podkarpackiego.
- Najwyższy spadek osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi (w proc.) odnotowano w następujących powiatach dębickim (spadek o 27,2 proc.), mieleckim (23,0 proc.),

krośnieńskim (17,4 proc.), stalowowolskim (16,1 proc.), rzeszowskim (15,4 proc.), sanockim (14,9 proc.), kolbuszowskim (14,8 proc.), niżańskim (14,2 proc.), lubaczowskim (11,7 proc.) i jarosławskim (10,3 proc.).

- Z uzyskanych danych w PUP wynika również związek pomiędzy ilością bezrobotnych na wsi a stopą bezrobocia. W powiatach, gdzie odnotowano spadek natężenia bezrobocia jednocześnie nastąpił spadek liczby bezrobotnych na wsi. Są to powiaty niżański (1,9 pkt. proc. spadek stopy vs. 14,2 proc. spadek liczby bezrobotnych na wsi, przy założeniu, że stan na 31 XII 2020 = 100 proc.), leski (1,5 pkt. proc. do 9,3 proc.), dębicki (1,4 pkt. proc. do 27,2 proc.), kolbuszowski i stalowowolski (po 1,3 pkt. proc. do odpowiednio 14,8 proc., i 16,1 proc.), jarosławski, ropczycko-sędziszowski, krośnieński, mielecki i rzeszowski (po 1,2 pkt. proc. do odpowiednio 10,3 proc., 8,9 proc., 17,4 proc., 23,0 proc. i 15,4 proc.), sanocki i bieszczadzki (po 1,1 pkt. proc. do odpowiednio 14,9 proc. i 3,5 proc.) oraz lubaczowski i łańcucki (po 1,0 pkt. proc. do odpowiednio 11,7 proc. i 8,2 proc.).
- Przyczyn spadku bezrobocia na wsi można poszukiwać w porównaniu do 2020 roku tj. pierwszego roku pandemicznego, w którym nie wypracowano jeszcze metod skutecznego radzenia sobie z efektami pandemii, co skutkowało nieco wyższym poziomem bezrobocia na wsi w 2020 roku jak w następnym. Od 2021 roku wszelkie zawirowania mogą w większym stopniu dotyczyć terenów zurbanizowanych tj. miast aniżeli wsi. Proces ten należy postrzegać w kontekście kryzysu spowodowanego wyczerpaniem się konwencjonalnych źródeł energii czy innych możliwych deficytów. Całkiem prawdopodobne, że usłyszymy po raz pierwszy w historii (poza latami 1945-1989 w tzw. bloku wschodnim) o spadku cen nieruchomości. Jednakże proces ten nie będzie miał ideowego tła, ale nastąpi z innych przyczyn. Może być spowodowany nasilaniem się w dłuższym czasie niekorzystnych wskaźników społecznych, istniejących obiektywnie np. permanentnym niżem demograficznym w Europie. Nasilającą się depopulacją rdzennej ludności UE z jednej strony, a z drugiej systematycznie wzrastającym wskaźnikiem urbanizacji, spowodowanym również zwiększającymi się inwestycjami developerów, finansowanymi przez maklerów, dystrybuowanymi przez dealerów. Procesy w wyniku których ludność skupia się w centrach miast i rozwój samych miast są już obecnie przyczyną pauperyzacji znacznej części ludności, polaryzacji dochodów, niekorzystnego podziału PKB i nadmiernego bogacenia się wąskich grup społecznych. Proces będzie się nasilał, ponieważ w celu maksymalizacji zysku występuje powszechnie i w coraz większej skali.

6.8 BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wg stanu na dzień 31 XII 2021 roku są osoby bezrobotne zdefiniowane przez ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 2004 roku, z późn. zm. na podst. art. 49 – jako pozostające w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Tabela XV. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY, stan na koniec okresu sprawozdawczego

kategorie	31 XII '20				31 XII '21				wzrost / spadek			
	ogółem		w tym kobiety		ogółem		w tym kobiety		ogółem		w tym kobiety	
	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.
Liczba bezrobotnych ogółem	87 326	100,0	46 036	100,0	77 291	100,0	41 090	100,0	-10 035	-11,5	-4 946	-10,7
w tym w szczególnej sytuacji na rynku pracy	74 588	---	40 312	---	67 766	---	36 772	---	-6 822	-9,1	-3 540	-8,8
<i>z osób bezrobotnych w szczególnej synt. na rynku pracy</i>												
do 30 roku życia	24 558	28,1	13 754	29,9	20 335	26,3	11 474	27,9	-4 223	-17,2	-2 280	-16,6
do 25 roku życia	12 015	13,8	6 128	13,3	9 878	12,8	5 055	12,3	-2 137	-17,8	-1 073	-17,5
długotrwale bezrobotni	48 352	55,4	27 389	59,5	46 764	60,5	26 350	64,1	-1 588	-3,3	-1 039	-3,8
powyżej 50 roku życia	20 342	23,3	7 719	16,8	18 646	24,1	7 047	17,2	-1 696	-8,3	-672	-8,7
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	1 161	1,3	619	1,3	1 001	1,3	530	1,3	-160	-13,8	-89	-14,4
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. życia	16 343	18,7	13 702	29,8	14 641	18,9	12 390	30,2	-1 702	-10,4	-1 312	-9,6
posiadający co najmniej jedno dziecko niep. do 18 r. życia	153	0,2	101	0,2	131	0,2	78	0,2	-22	-14,4	-23	-22,8
niepełnosprawni	3 611	4,1	1 653	3,6	4 463	5,8	2 033	4,9	852	23,6	380	23,0

Tabela XVI. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU, W TYM DO 30 ROKU ŻYCIA I POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA stan w końcu roku, województwo podkarpackie

kategorie	z bezrobotnych ogółem, stan na 31 XII 2021 r.														
	bezrobotni ogółem			bezrobotni wg wieku											
				do 30 roku życia*			od 31 do 50 roku życia			powyżej 50 roku życia**					
	ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety	w proc.	ogółem	w tym kobiety	w proc.	ogółem	w tym kobiety	w proc.			
	liczba	K. - w proc.	liczba	K. - w proc.	w BO	liczba	K. - w proc.	w BO	liczba	K. - w proc.	w BO				
województwo	77 291	41 090	53,2	20 335	11 474	56,4	26,3	38 310	22 569	58,9	49,6	18 646	7 047	37,8	24,1
bieszczadzki	1 184	624	52,7	333	196	58,9	28,1	578	323	55,9	48,8	273	105	38,5	23,1
brzozowski	4 282	2 209	51,6	1 106	543	49,1	25,8	2 107	1 218	57,8	49,2	1 069	448	41,9	25,0
dębicki	2 682	1 702	63,5	757	516	68,2	28,2	1 280	887	69,3	47,7	645	299	46,4	24,0
jarosławski	5 381	2 887	53,7	1 501	878	58,5	27,9	2 633	1 540	58,5	48,9	1 247	469	37,6	23,2
jasieński	5 442	3 196	58,7	1 346	821	61,0	24,7	2 899	1 854	64,0	53,3	1 197	521	43,5	22,0
kolbuszowski	1 744	940	53,9	496	288	58,1	28,4	776	483	62,2	44,5	472	169	35,8	27,1
krośnieński	1 995	1 144	57,3	462	293	63,4	23,2	976	630	64,5	48,9	557	221	39,7	27,9
leski	1 745	812	46,5	489	223	45,6	28,0	839	438	52,2	48,1	417	151	36,2	23,9
leżajski	3 656	1 901	52,0	1 091	568	52,1	29,8	1 760	1 011	57,4	48,1	805	322	40,0	22,0
lubaczowski	2 056	968	47,1	583	314	53,9	28,4	960	498	51,9	46,7	513	156	30,4	25,0
łańcucki	3 297	1 635	49,6	953	496	52,0	28,9	1 608	884	55,0	48,8	736	255	34,6	22,3
mielecki	2 900	1 545	53,3	757	426	56,3	26,1	1 445	875	60,6	49,8	698	244	35,0	24,1
nizański	3 334	1 726	51,8	960	520	54,2	28,8	1 564	896	57,3	46,9	810	310	38,3	24,3
przemyski	3 711	1 924	51,8	1 101	607	55,1	29,7	1 772	1 013	57,2	47,7	838	304	36,3	22,6
przeworski	3 851	2 200	57,1	1 091	655	60,0	28,3	1 946	1 223	62,8	50,5	814	322	39,6	21,1
ropczycko-sędziszowski	3 190	1 758	55,1	920	536	58,3	28,8	1 573	951	60,5	49,3	697	271	38,9	21,8
rzeszowski	5 678	2 940	51,8	1 593	886	55,6	28,1	2 756	1 615	58,6	48,5	1 329	439	33,0	23,4
sanocki	2 488	1 258	50,6	690	391	56,7	27,7	1 226	675	55,1	49,3	572	192	33,6	23,0
stalowowolski	2 204	1 188	53,9	590	372	63,1	26,8	992	590	59,5	45,0	622	226	36,3	28,2
strzyżowski	3 535	1 872	53,0	973	506	52,0	27,5	1 726	1 055	61,1	48,8	836	311	37,2	23,6
tarnobrzeski	1 610	826	51,3	429	247	57,6	26,6	741	433	58,4	46,0	440	146	33,2	27,3
Krosno	701	373	53,2	134	75	56,0	19,1	377	227	60,2	53,8	190	71	37,4	27,1
Przemysł	2 907	1 490	51,3	504	299	59,3	17,3	1 572	852	54,2	54,1	831	339	40,8	28,6
Rzeszów	6 294	3 239	51,5	1 218	663	54,4	19,4	3 437	1 973	57,4	54,6	1 639	603	36,8	26,0
Tarnobrzeg	1 424	733	51,5	258	155	60,1	18,1	767	425	55,4	53,9	399	153	38,3	28,0

* Bezrobotny do 30 roku życia – do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 30 roku życia.

** Bezrobotny powyżej 50 roku życia – w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia.

Proc. w BO - oznacza udział danej kategorii wg wieku do ogólnej liczby bezrobotnych wg stanu na ostatni dzień roku.

Tabela XVII. BEZROBOTNI DŁUGOTRWALE
Stan w końcu roku, województwo podkarpackie

kategorie	31 XII '20					31 XII '21					bezzrobotni długotrwale*	
	Bezrobotni ogółem	bezzrobotni długotrwale*			w proc. BO	Bezrobotni ogółem	bezzrobotni długotrwale*			w proc. BO	wzrost/spadek (liczba)	wzrost/spadek (w proc.)
		ogółem	w tym kobiety				ogółem	w tym kobiety				
			liczba	K - w proc.			liczba	K - w proc.				
województwo	87 326	48 352	27 389	56,6	55,4	77 291	46 764	26 350	56,3	60,5	-1 588	-3,3
bieszczadzki	1 296	786	437	55,6	60,6	1 184	760	420	55,3	64,2	-26	-3,3
brzozowski	4 460	2 792	1 621	58,1	62,6	4 282	2 781	1 568	56,4	64,9	-11	-0,4
dębicki	3 609	1 532	1 049	68,5	42,4	2 682	1 325	920	69,4	49,4	-207	-13,5
jarosławski	6 072	3 624	2 014	55,6	59,7	5 381	3 339	1 880	56,3	62,1	-285	-7,9
jasielski	5 615	3 494	2 231	63,9	62,2	5 442	3 645	2 306	63,3	67,0	151	4,3
kolbuszowski	2 060	994	577	58,0	48,3	1 744	905	534	59,0	51,9	-89	-9,0
krośnieński	2 428	938	551	58,7	38,6	1 995	1 009	608	60,3	50,6	71	7,6
leski	1 944	1 188	575	48,4	61,1	1 745	1 082	512	47,3	62,0	-106	-8,9
leżajski	3 916	2 275	1 293	56,8	58,1	3 656	2 266	1 273	56,2	62,0	-9	-0,4
lubaczowski	2 316	1 129	545	48,3	48,7	2 056	1 144	559	48,9	55,6	15	1,3
łańcucki	3 644	1 967	1 030	52,4	54,0	3 297	1 936	1 026	53,0	58,7	-31	-1,6
mielecki	3 684	1 493	833	55,8	40,5	2 900	1 435	791	55,1	49,5	-58	-3,9
niżański	3 835	2 249	1 275	56,7	58,6	3 334	2 038	1 147	56,3	61,1	-211	-9,4
przemyski	3 836	2 291	1 303	56,9	59,7	3 711	2 289	1 291	56,4	61,7	-2	-0,1
przeworski	4 109	2 536	1 574	62,1	61,7	3 851	2 431	1 486	61,1	63,1	-105	-4,1
ropczycko-sędziszowski	3 579	1 881	1 078	57,3	52,6	3 190	1 903	1 118	58,7	59,7	22	1,2
rzeszowski	6 691	3 850	2 038	52,9	57,5	5 678	3 595	1 904	53,0	63,3	-255	-6,6
sanocki	2 969	1 526	847	55,5	51,4	2 488	1 341	729	54,4	53,9	-185	-12,1
stalowowolski	2 778	1 127	666	59,1	40,6	2 204	1 023	597	58,4	46,4	-104	-9,2
strzyżowski	3 830	2 372	1 397	58,9	61,9	3 535	2 345	1 351	57,6	66,3	-27	-1,1
tarnobrzeski	1 721	834	492	59,0	48,5	1 610	889	478	53,8	55,2	55	6,6
Krosno	947	373	195	52,3	39,4	701	334	181	54,2	47,6	-39	-10,5
Przemysł	3 076	1 976	1 081	54,7	64,2	2 907	1 983	1 063	53,6	68,2	7	0,4
Rzeszów	7 419	4 371	2 276	52,1	58,9	6 294	4 194	2 185	52,1	66,6	-177	-4,0
Tarnobrzeg	1 492	754	411	54,5	50,5	1 424	772	423	54,8	54,2	18	2,4

*Bezzrobotni długotrwale – pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Proc. w BO - oznacza udział danej kategorii wg wieku do ogólnej liczby bezrobotnych wg stanu na ostatni dzień roku.

Wnioski:

(na podstawie danych z tabel: XV, XVI i XVII)

Najbardziej liczba grupa osób bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy, są to osoby długotrwale bezrobotne tj. 46764 (60,5 proc. bezrobotnych ogółem). W stosunku do 2020 roku (48352 – 55,4 proc. osób bezrobotnych ogółem) nastąpił spadek o 1588 osób (udział w ogólnej liczbie bezrobotnych – w proc. wzrósł o 5,1 pkt. proc.).

- Największy odsetek długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych, którą przyjmujemy za 100 proc.²² odnotowano w m. Przemysłu (68,2 proc.), powiecie jasielskim (67,0 proc.), m. Rzeszowie (66,6 proc.), powiecie strzyżowskim (66,3 proc.), brzozowskim (64,9 proc.), bieszczadzkiem (64,2 proc.), rzeszowskim (63,3 proc.), przeworskim (63,1 proc.), jarosławskim (62,1 proc.), leskim i leżajskim (po 62,0 proc.), przemyskim (61,7 proc.), niżańskim (61,1 proc.), ropczycko-sędziszowskim (59,7 proc.), łańcuckim (58,7 proc.), lubaczowskim (55,6 proc.),

²² Bezzrobotni ogółem (BO) – oznaczają liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym powiecie wg stanu na ostatni dzień roku.

tarnobrzeskim (55,2 proc.), m. Tarnobrzegu (54,2 proc.), powiecie sanockim (53,9 proc.), kolbuszowskim (51,9 proc.) i krośnieńskim (50,6 proc.).

- Najmniejszy odsetek długotrwale bezrobotnych odnotowano w powiecie stalowowolskim (46,4 proc.), mieście Krosno (47,6 proc.), powiecie dębickim (49,4 proc.) i mieleckim (49,5 proc.).

Drugą w kolejności pod względem liczebności stanowi grupa osób bezrobotnych do 30 roku życia, która w 2021 roku obejmowała 20335 osób (26,3 proc. ogółu bezrobotnych). W stosunku do 2020 roku (24558 – 28,1 proc. ogółu bezrobotnych) spadła o 4223 osoby (udział w ogólnej liczbie bezrobotnych – w proc. również zmniejszył się o 1,8 pkt. proc.).

- Największy udział bezrobotnych do 30 roku życia w stosunku do bezrobotnych ogółem odnotowujemy w powiatach leżajskim (29,8 proc.), przemyskim (29,7 proc.), łańcuckim (28,9 proc.), ropczycko-sędziszowskim i niżańskim (po 28,8 proc.), kolbuszowskim i lubaczowskim (po 28,4 proc.), przeworskim (28,3 proc.), dębickim (28,2 proc.), bieszczadzkiem i rzeszowskim (po 28,1 proc.), leskim (28,0 proc.), jarosławskim (27,9 proc.), sanockim (27,7 proc.) i strzyżowskim (27,5 proc.).
- Najmniejszy udział (bezrobotni ogółem = 100,0 proc.) odnotowano w m. Przemyślu (17,3 proc.), m. Tarnobrzegu (18,1 proc.), m. Krośnie (19,1 proc.), m. Rzeszowie (19,4 proc.), powiecie krośnieńskim (23,2 proc.), jasielskim (24,7 proc.), brzozowskim (25,8 proc.), mieleckim (26,1 proc.), tarnobrzeskim (26,6 proc.) i stalowowolskim (26,8 proc.)²³.

Trzecią, stanowi grupa osób powyżej 50 roku życia, która obejmowała na koniec 2021 roku – 18646 osób (udział proc. do bezrobotnych ogółem – 24,1 proc.) – w stosunku do 2020 r. (20342, 23,3 proc. bezrobotnych ogółem) liczba ta wzrosła o 1696 osób (a udział proc. w bezrobotnych ogółem wzrósł o 0,8 pkt. proc.).

- Najwięcej osób bezrobotnych w grupie powyżej 50 roku życia odnotowano w m. Przemyślu (28,6 proc.), powiecie stalowowolskim (28,2 proc.), m. Tarnobrzegu (28,0 proc.), powiecie krośnieńskim (27,9 proc.), tarnobrzeskim (27,3 proc.), m. Krośnie i powiecie kolbuszowskim (po 27,1 proc.), m. Rzeszowie (26,0 proc.), powiecie brzozowskim i lubaczowskim (po 25,0 proc.), niżańskim (24,3 proc.), mieleckim (24,1 proc.), dębickim (24,0 proc.), leskim (23,9 proc.), strzyżowskim (23,6 proc.),

²³ Na koniec 2021 roku w porównaniu do stanu z końca 2020 roku spadła również liczba bezrobotnych do 25 roku życia o 2137 osób. Bezrobotni do 25 roku życia stanowili według stanu na koniec grudnia 2021 roku – 12,8 proc ogółu osób bezrobotnych (Według stanu na koniec 2020 roku – 13,8 proc.).

rzeszowskim (23,4 proc.), jarosławskim (23,2 proc.), bieszczadzkim (23,1 proc.) i sanockim (23,0 proc.).

- Najmniej osób bezrobotnych w grupie powyżej 50 roku życia odnotowano w powiatach przeworskim (21,1 proc.), ropczycko-sędziszowskim (21,8 proc.), jasielskim i leżajskim (po 22,0 proc.), łańcuckim (22,3 proc.) i przemyskim (22,6 proc.).

Czwartą, coraz większą część bezrobotnych stanowią osoby będące w wieku od 31 do 50 lat, co oznacza zawartą w tym przedziale część osób będących w wieku produkcyjnym (od 18 do 60/65 lat) i mobilnym (od 18 do 44 lat) ²⁴.

- Kumulacje osób bezrobotnych, będących w wieku od 31 do 50 lat (w stosunku do bezrobotnych ogółem w danym powiecie) stanowiły więcej niż 50 proc. w m. Rzeszowie (54,6 proc.), m. Przemyślu (54,1 proc.), m. Tarnobrzegu (53,9 proc.), m. Krośnie (53,8 proc.), powiecie jasielskim (53,3 proc.), i przeworskim (50,5 proc.).

6.9 OFERTY PRACY WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI

Tabela XVIII. OFERTY PRACY WEDŁUG
POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD)
w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

sekcje PKD	kategorie	ogółem (o)	oferty pracy w 2021 r.	proc. (w ogółem, dla danej kategorii)
---	Ogółem		51 074	100,0
----	z ogółem sekcje PKD:			
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	o	392	0,8
B	Górnictwo i wydobywanie	o	142	0,3
C	Przetwórstwo przemysłowe	o	12 123	23,7
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	o	191	0,4
E	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	o	737	1,4
F	Budownictwo	o	7 391	14,5
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	o	7 384	14,5
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	o	2 307	4,5
H	Transport i gospodarka magazynowa	o	2 170	4,2

²⁴ Emerytura w powszechnym wieku emerytalnym dla osób, które urodziły się po 31 grudnia 1948 r. Od 1 X 2017 r. – wiek emerytalny wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Źródło: <https://www.zus.pl/swiadczenia/emerytury/emerytura-dla-osob-urodzonych-po-31-grudnia-1948/emerytura-w-wieku-powszechnym>.

sekcje PKD	kategorie	ogółem (o)	oferty pracy w 2021 r.	proc. (w ogółem, dla danej kategorii)
J	Informacja i komunikacja	0	401	0,8
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0	407	0,8
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	274	0,5
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0	1 936	3,8
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0	5 868	11,5
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0	2 916	5,7
P	Edukacja	0	2 083	4,1
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	2 358	4,6
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	580	1,1
S	Pozostała działalność usługowa	0	1 411	2,8
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	1	0,0
---	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	2	0,0
U	Działalność niezidentyfikowana	0	0	0,0
---	Ogółem	0	51 074	100,0

Źródło: System Cesar, 13 stycznia 2022 r.

Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w województwie podkarpackim.

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli XVIII)

- Najwięcej ofert pracy napłynęło do PUP w 2021 roku z następujących sekcji PKD przetwórstwo przemysłowe (23,7 proc. ogółu ofert), handel (hurtowy i detaliczny, w tym naprawa pojazdów jedno i dwu śladowych) i budownictwo (po 14,5 proc.), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (11,5 proc.), administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (5,7 proc.), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (4,6 proc.), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (4,5 proc.), transport i gospodarka magazynowa (4,2 proc.), edukacja (4,1 proc.) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (3,8 proc.).

6.10 BEZROBOTNI WG ZAWODÓW

Tabela XX. BEZROBOTNI WG GRUP ZAWODÓW
stan w końcu roku, województwo podkarpackie

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	liczba bezrobotnych 31 XII '21	w proc.*
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY*	1	547	0,8
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni**	11	51	9,3

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	liczba bezrobotnych 31 XII '21	w proc.*
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	12	132	24,1
Kierownicy do spraw produkcji i usług	13	97	17,7
Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	14	267	48,8
SPECJALIŚCI	2	8 978	13,4
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	1 668	18,6
Specjaliści do spraw zdrowia	22	551	6,1
Specjaliści nauczania i wychowania	23	1 329	14,8
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	3 129	34,9
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	219	2,4
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	2 082	23,2
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3	11 064	16,5
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	4 754	43,0
Średni personel do spraw zdrowia	32	1 769	16,0
Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	2 756	24,9
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewne	34	1 211	10,9
Technicy informatycy	35	574	5,2
PRACOWNICY BIUROWI	4	3 277	4,9
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	1 142	34,8
Pracownicy obsługi klienta	42	763	23,3
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	1 211	37,0
Pozostali pracownicy obsługi biura	44	161	4,9
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	5	14 706	21,9
Pracownicy usług osobistych	51	6 730	45,8
Sprzedawcy i pokrewni	52	7 237	49,2
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	404	2,7
Pracownicy usług ochrony	54	335	2,3
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6	1 274	1,9
Rolnicy produkcji towarowej	61	803	63,0
Leśnicy i rybacy	62	272	21,4
Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	63	199	15,6
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	7	16 927	25,2
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	4 401	26,0
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	5 911	34,9
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	750	4,4
Elektrycy i elektronicy	74	1 180	7,0
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	4 685	27,7
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8	4 139	6,2
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	2 127	51,4
Monterzy	82	423	10,2
Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	1 589	38,4

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	liczba bezrobotnych 31 XII '21	w proc.*
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9	6 239	9,3
Pomoce domowe i sprzątaczk	91	1 102	17,7
Robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie, leśnictwie i rybactwie	92	391	6,3
Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	3 443	55,2
Pracownicy wykonujący prace proste związane z przygotowaniem posiłków	94	432	6,9
Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	95	14	0,2
Ładowacze nieczystości i inni pracownicy wykonujący prace proste	96	857	13,7
SIŁY ZBROJNE	0	31	0,05
Oficerowie sił zbrojnych	1	0	0,0
Podoficerowie sił zbrojnych	2	1	3,2
Żołnierze szeregowi	3	30	96,8
BEZROBOTNI BEZ ZAWODU***	A	10 109	13,1
BEZROBOTNI Z ZAWODEM	B	67 182	100,0
Ogółem	AB	77 291	---

* W jednocyfrowych grupach zawodów, odsetek w stosunku do liczby bezrobotnych ogółem z zawodem (B=100 proc.).

** Wartości procentowe odpowiadające grupom dwucyfrowym obliczono dla danej grupy jednocyfrowej (GJ=100 proc.).

*** Odsetek dla bezrobotnych bez zawodu w stosunku do ogółem tj. A+B=100 proc.

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli XX)

- Największą liczbę bezrobotnych wg stanu na 31 XII 2021 roku odnotowano w następujących grupach zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 25,2 proc. ogółu bezrobotnych z zawodem, pracownicy usług i sprzedawcy – 21,9 proc., technicy i inny średni personel – 16,5 proc., specjaliści – 13,4 proc. i pracownicy przy pracach prostych – 9,3 proc.
- Najmniej bezrobotnych odnotowano w następujących grupach zawodów: siły zbrojne – 0,05 proc., przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 0,8 proc., rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 1,9 proc., pracownicy biurowi – 4,9 proc., operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 6,2 proc.).
- Osoby bez zawodu stanowiły 13,1 proc. ogółu bezrobotnych.

Tabela XIX. ZMIANY ILOŚCI BEZROBOTNYCH WG GRUP ZAWODOWYCH
województwo podkarpackie

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	bezrobotni ogółem		dynamika spadków do 31 XII 2020 w poszcz. grupach	
		31 XII 2020	31 XII 2021	wzrost/spadek (liczba)	wzrost/spadek (w proc.)
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	1	635	547	-88	-13,9
SPECJALIŚCI	2	10 759	8 978	-1 781	-16,6
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3	12 690	11 064	-1 626	-12,8
PRACOWNICY BIUROWI	4	3 620	3 277	-343	-9,5
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	5	16 185	14 706	-1 479	-9,1
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6	1 362	1 274	-88	-6,5
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	7	19 433	16 927	-2 506	-12,9
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8	4 816	4 139	-677	-14,1
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9	6 828	6 239	-589	-8,6
SIŁY ZBROJNE	0	37	31	-6	-16,2
bezrobotni bez zawodu	A	10 961	10 109	-852	-7,8
bezrobotni z zawodem	B	76 365	67 182	-9 183	-12,0
Ogółem	AB	87 326	77 291	-10 035	-11,5

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli XIX)

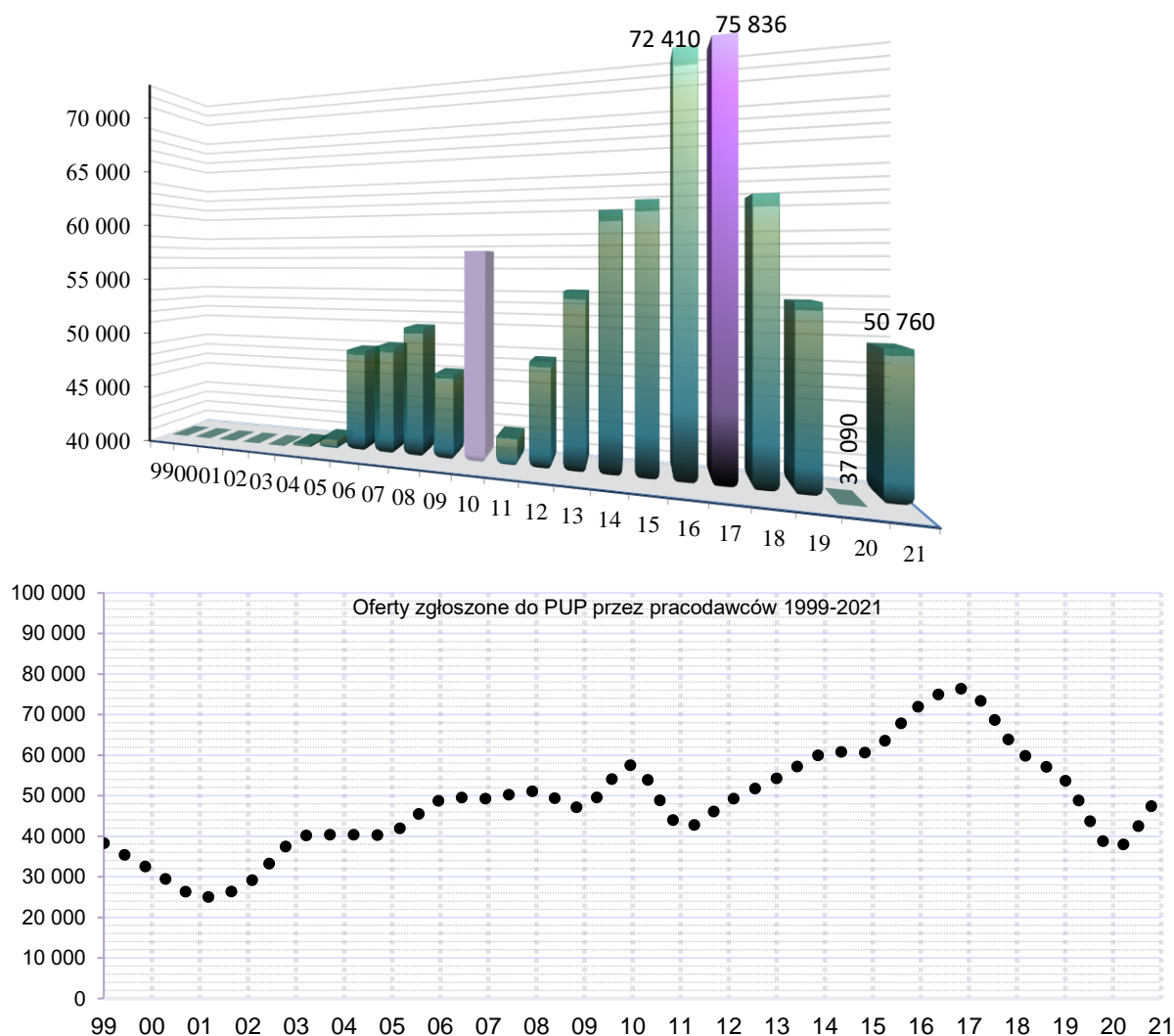
- Według stanu z dnia 31 grudnia 2021 roku (w porównaniu rok do roku) we wszystkich grupach odnotowano spadki liczby osób bezrobotnych.
- Największe spadki kumulowały się w następujących grupach zawodów robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (wzrost o 2506 bezrobotnych), specjaliści (1781), technicy i inny średni personel (1626) oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (1479).
- Spadek – nastąpił również w grupie osób bez zawodu – o 852 bezrobotnych. W grupie osób bezrobotnych „bez zawodu” spadek w stosunku do stanu z końca 2020 roku wyniósł 7,8 proc., podczas gdy spadek liczby osób bezrobotnych posiadających zawód wyniósł 12,0 proc.

6.11 WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Tabela XXIII. ZMIANY W LICZBIE WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONYCH PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP województwo podkarpackie, w okresie roku sprawozdawczego

powiaty	2020				2021				wzrost/spadek				wzrost lub spadek w proc.			
	ogółem	w tym		średnia liczba osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy w roku	ogółem	w tym		średnia liczba osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy w roku	razem	w tym		średnia liczba osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy w roku	razem	w tym		średnia liczba osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy w roku
	pracy subsydiowanej	z sektora publicznego			pracy subsydiowanej	z sektora publicznego			pracy subsydiowanej	z sektora publicznego			pracy subsydiowanej	z sektora publicznego		
województwo	37 090	14 301	5 656	27	50 760	17 820	6 563	19	13 670	3 519	907	-8	36,9	24,6	16,0	-28,3
bieszczadzki	474	275	112	31	488	278	135	30	14	3	23	-2	3,0	1,1	20,5	-5,8
brzozowski	788	697	163	67	922	777	195	55	134	80	32	-11	17,0	11,5	19,6	-17,1
dębicki	2 912	495	189	14	3 909	715	228	9	997	220	39	-4	34,2	44,4	20,6	-32,0
jarosławski	2 246	1 064	342	31	2 506	1 202	357	28	260	138	15	-3	11,6	13,0	4,4	-10,7
jasielski	741	529	165	88	1 439	849	217	47	698	320	52	-42	94,2	60,5	31,5	-47,1
kolbuszowski	1 283	530	180	19	1 474	616	161	16	191	86	-19	-3	14,9	16,2	-10,6	-17,3
krośnieński	466	222	76	58	871	316	88	31	405	94	12	-27	86,9	42,3	15,8	-46,1
leski	394	174	86	57	737	219	55	28	343	45	-31	-29	87,1	25,9	-36,0	-50,6
leżajski	1 134	535	180	39	1 524	580	166	30	390	45	-14	-10	34,4	8,4	-7,8	-24,5
lubaczowski	680	442	210	37	1 083	597	230	23	403	155	20	-13	59,3	35,1	9,5	-36,7
łańcucki	1 120	546	217	37	1 324	800	297	32	204	254	80	-5	18,2	46,5	36,9	-13,6
mielecki	4 954	1 027	281	9	8 199	1 407	375	5	3 245	380	94	-4	65,5	37,0	33,5	-45,0
niżański	1 176	767	328	38	1 470	943	314	29	294	176	-14	-9	25,0	22,9	-4,3	-23,9
przemyski	488	356	199	90	566	444	222	78	78	88	23	-12	16,0	24,7	11,6	-13,7
przeworski	1 761	1 273	519	27	1 886	1 270	552	25	125	-3	33	-2	7,1	-0,2	6,4	-8,7
ropczycko-sędziszowski	1 314	693	240	32	1 732	793	292	24	418	100	52	-8	31,8	14,4	21,7	-25,1
rzeszowski	1 928	467	254	39	2 531	626	232	30	603	159	-22	-10	31,3	34,0	-8,7	-24,7
sanocki	1 392	466	98	26	1 662	603	157	20	270	137	59	-7	19,4	29,4	60,2	-25,1
stalowowolski	1 196	579	249	26	1 508	735	285	20	312	156	36	-6	26,1	26,9	14,5	-24,7
strzyżowski	1 721	877	325	26	2 325	1 100	405	19	604	223	80	-7	35,1	25,4	24,6	-26,9
tarnobrzeski	755	393	245	27	1 289	493	299	16	534	100	54	-11	70,7	25,4	22,0	-41,0
Krosno	906	236	93	12	1 090	359	117	9	184	123	24	-3	20,3	52,1	25,8	-21,6
Przemysł	899	533	174	41	921	545	238	39	22	12	64	-2	2,4	2,3	36,8	-4,2
Rzeszów	5 456	691	561	15	8 009	1 111	658	11	2 553	420	97	-5	46,8	60,8	17,3	-31,1
Tarnobrzeg	906	434	170	20	1 295	442	288	14	389	8	118	-6	42,9	1,8	69,4	-28,3

WYKRES 15. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (OFERTY PRACY) ZGŁOSZONE DO PUP W LATACH 1999 – 2021

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli XXIII i wykresu 15)

- W okresie 22 lat (1999 – 2021) odnotowano co najmniej dwie duże kumulacje ofert pracy (w 2010 roku i w 2017 roku), po których następowały znaczne spadki.
- Oferty pracy są to wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy. Zwyżka 2010 r. to 57. 481 ofert i 2017 r. to 75. 836 ofert. Ponowne spadki odnotowano w 2011 roku (z 57,4 tys. ofert do 42,5 tys.) i w 2018 r. (z 75,8 tys. ofert do 61,4 tys.)²⁵.

²⁵ W 2011 r. odnotowano najniższy poziom od 2006 r.

- W okresie 2012–2017 następował wzrost liczby ofert, po którym odnotowano spadki. W 2018 roku w porównaniu do roku poprzedniego odnotowano spadek o 14398 ofert.
- W 2021 roku w województwie podkarpackim odnotowano 50760 zgłoszonych przez pracodawców do PUP wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- W 2020 roku w województwie podkarpackim odnotowano 37090 zgłoszonych przez pracodawców do PUP wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- W okresie 2021 roku odnotowano wzrost do 2020 roku o 13670 ofert tj. o 36,9 proc.
- Ze zgłoszonych w 2021 roku ofert - 17820 dotyczyło pracy subsydiowanej tj. 35,1 proc. ogółu zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W 2020 roku oferty subsydiowane stanowiły 38,6 proc. ogółu ofert.
- W stosunku do ogółu bezrobotnych, którzy zostali wyrejestrowani z powodu podjęcia zatrudnienia, zarówno subsydiowanego jak i niesubsydiowanego (tj. ogółu podjęć pracy – 62179) 19,3 proc. wyrejestrowanych (tj. 12002) podjęło prace subsydiowane z Funduszu Pracy.
- Spośród ogólnej liczby ofert pracy zgłoszonych w 2021 roku (50760), z sektora publicznego pochodziło 6563 (12,9 proc. ogółu ofert), co jest zbieżne ze strukturą zatrudnienia w województwie, gdzie odnotowano przewagę ilości osób pracujących w sektorze prywatnym.
- **Oferty dla absolwentów i osób niepełnosprawnych.** Niewielka ilość wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dotyczyła osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, zdolnych jednocześnie do podjęcia pracy – 1865 ofert, tj. 3,7 proc. wszystkich ofert.
- Tylko 83 oferty (tj. 0,2 proc. ogółu) stanowiły oferty dla osób, którym nie upłynął okres 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki ²⁶.
- Odnotowano znaczne przestrzenne zróżnicowanie ilości ofert zgłaszanych do publicznego pośrednictwa pracy (tabela XXIII).
- W 2021 roku najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłosili pracodawcy z powiatu mieleckiego (ogółem 8199 ofert), m. Rzeszowa (8009), powiatu dębickiego (3909), rzeszowskiego (2531), jarosławskiego (2506) i strzyżowskiego (2325).

²⁶ Są to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie nauki w szkole, kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycie uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych. Kategoria ta nie dotyczy tylko absolwentów i osób młodych.

- W 2021 roku odnotowano wzrost ofert o 13670, który przełożył się na wszystkie powiaty w województwie.
- Największy wzrost liczby wolnych miejsc pracy lub miejsc aktywizacji zawodowej odnotowano w powiecie mieleckim (wzrost o 3245), m. Rzeszowie (2553), powiecie dębickim (997), jasielskim (698), strzyżowskim (604), rzeszowskim (603) i tarnobrzeskim (534).
- Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, które zostały subsydiowane ze środków Funduszu Pracy łagodziły trudną sytuację na lokalnych rynkach pracy. W 2021 roku największy poziom subsydiów (subsydiowanych ofert pracy) w ogólnej liczbie zgłoszonych do PUP wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej odnotowano w powiatach brzozowskim (84,3 proc.), przemyskim (78,4 proc.), przeworskim (67,3 proc.), niżańskim (64,1 proc.), łańcuckim (60,4 proc.), m. Przemyślu (59,2 proc.), powiecie jasielskim (59,0 proc.), bieszczadzkim (57,0 proc.), lubaczowskim (55,1 proc.), stalowowolskim (48,7 proc.), jarosławskim (48,0 proc.), strzyżowskim (47,3 proc.), ropczycko-sędziszowskim (45,8 proc.) i kolbuszowskim (41,8 proc.).
- W pozostałych 8 powiatach i 3 miastach na prawach powiatów udział subsydiów był poniżej 40,0 proc. Najniższy udział miejsc pracy subsydiowanej w ogólnej liczbie ofert pracy zgłoszonych do PUP przez pracodawców odnotowano w m. Rzeszowie (13,9 proc.), powiecie mieleckim (17,2 proc.), dębickim (18,3 proc.), rzeszowskim (24,7 proc.), leskim (29,7 proc.), m. Krośnie (32,9 proc.) i m. Tarnobrzegu (34,1 proc.), powiecie krośnieńskim i sanockim (po 36,3 proc.), leżajskim (38,1 proc.) i tarnobrzeskim (38,2 proc.).
- W województwie podkarpackim w 2021 roku średnio na jedno wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej przypadało 19 bezrobotnych (w 2020 roku – 27).
- Sytuacja była najkorzystniejsza w tych obszarach działalności, gdzie powstają i funkcjonują rodzime zakłady produkcyjne, usługi i handel. Następuje rozwój innowacyjnych technologii, skutkujących w niektórych przypadkach – wzrostem zatrudnienia tj. w powiecie mieleckim – 5 bezrobotnych na jedno wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej oraz w m. Krośnie i powiecie dębickim (po 9) i w m. Rzeszowie (11).

Tabela XXIV. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP w okresie roku, województwo podkarpackie

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	oferty pracy w '21 r.	w proc.% *
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY*	1	413	0,8
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni**	11	33	8,0
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	12	135	32,7
Kierownicy do spraw produkcji i usług	13	162	39,2
Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	14	83	20,1
SPECJALIŚCI	2	3 527	7,0
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	806	22,9
Specjaliści do spraw zdrowia	22	699	19,8
Specjaliści nauczania i wychowania	23	735	20,8
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	882	25,0
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	92	2,6
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	313	8,9
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3	4 323	8,6
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	1 314	30,4
Średni personel do spraw zdrowia	32	619	14,3
Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	1 670	38,6
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewne	34	624	14,4
Technicy informatycy	35	96	2,2
PRACOWNICY BIUROWI	4	5 983	11,8
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	2 625	43,9
Pracownicy obsługi klienta	42	357	6,0
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	2 788	46,6
Pozostali pracownicy obsługi biura	44	213	3,6
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	5	9 052	17,9
Pracownicy usług osobistych	51	3 924	43,3
Sprzedawcy i pokrewni	52	4 083	45,1
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	725	8,0
Pracownicy usług ochrony	54	320	3,5
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6	230	0,5
Rolnicy produkcji towarowej	61	158	68,7
Leśnicy i rybacy	62	72	31,3
Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	63	0	0,0
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	7	13 329	26,4
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	4 391	32,9
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	4 924	36,9
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	249	1,9
Elektrycy i elektronicy	74	1 464	11,0
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	2 301	17,3

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	oferty pracy w '21 r.	w proc.%*
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8	6 366	12,6
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	3 380	53,1
Monterzy	82	714	11,2
Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	2 272	35,7
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9	7 336	14,5
Pomoce domowe i sprzątaczk	91	1 531	20,9
Robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie, leśnictwie i rybactwie	92	115	1,6
Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	3 414	46,5
Pracownicy wykonujący prace proste związane z przygotowywaniem posiłków	94	1049	14,3
Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	95	0	0,0
Ładowacze nieczystości i inni pracownicy wykonujący prace proste	96	1 227	16,7
SIŁY ZBROJNE	0	0	0,0
Oficerowie sił zbrojnych	1	0	---
Podoficerowie sił zbrojnych	2	0	---
Żołnierze szeregowi	3	0	---
OFERTY BEZ ZAWODU***	A	0	0,0
OFERTY Z ZAWODEM	B	50 559	100,0
Ogółem	AB	50 559	---

* W jednocyfrowych grupach zawodów, odsetek w stosunku do liczby ofert ogółem z zawodem (B=100 proc.).

** Wartości procentowe odpowiadające grupom dwucyfrowym obliczono dla danej grupy jednocyfrowej (GJ=100 proc.).

*** Odsetek dla ofert bez zawodu w stosunku do ogółem tj. A+B=100 proc.

Wnioski:

(na podstawie danych z Tabeli XXIV)

- Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej adresowane były najczęściej do osób bezrobotnych z następujących grup zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 13329 (26,4 proc. ogółu ofert zgłoszonych do PUP), pracownicy usług i sprzedawcy – 9052 (17,9 proc.), pracownicy przy pracach prostych – 7336 (14,5 proc.), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 6366 (12,6 proc.) i pracownicy biurowi – 5983 (11,8 proc.).

6.12 WYDATKI FUNDUSZU PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA

Tabela XXV zawiera informację o części środków, wydatkowanych w ramach Funduszu Pracy na przeciwdziałanie SARS-CoV-2 w województwie podkarpackim. Dane dotyczą okresu 2021 roku (por. do 2020 roku) i zasięgu terytorialnego – województwa podkarpackiego. Część środków wydatkowanych w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zawiera rozdział V opracowania, w części dotyczącej działań FGŚP w województwie podkarpackim.

Tabela XXV. WYDATKI REALIZOWANE Z FUNDUSZU PRACY w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie, tabela zawiera formy promocji zatrudnienia. Tabela zawiera również informację o części środków wydatkowanych z Funduszu Pracy na przeciwdziałanie SARS-CoV-2 w województwie podkarpackim. Część środków wydatkowanych w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zawiera odpowiedni rozdział analizy w części dotyczącej działań FGŚP w województwie podkarpackim.

Kategorie	w 2020 roku		w 2020 roku			w 2021 roku		
	wydatki w wartościach bezwzględnych		rozkłady procentowe według poszczególnych kategorii			rozkłady procentowe według poszczególnych kategorii		
	w mln zł	w mln zł	proc. do ogółem	proc. rozkład form aktywnych bez covid-u	proc. rozkład form aktywnych z covid-em	proc. do ogółem	proc. rozkład form aktywnych bez covid-u	proc. rozkład form aktywnych z covid-em
ogółem	1131,50	636,25	100,0	---	---	100,0	---	---
zasiłki dla bezrobotnych	162,50	189,54	14,4	---	---	29,8	---	---
Aktywne formy promocji zatrudnienia ze środkami wydatkowymi w ramach Covid-19 ¹	942,33	416,52	83,3	---	100,0	65,5	---	100,0
Aktywne formy promocji zatrudnienia bez środków wydatkowanych w ramach Covid-19 ²	171,07	240,69	15,1	100,0	18,2	37,8	100,0	57,8
z aktywnych form:								
staże	48,20	71,35	4,3	28,2	5,1	11,2	29,6	17,1
szkolenia*	1,79	2,3	0,2	1,0	0,2	0,4	1,0	0,6
prace interwencyjne	16,13	25,39	1,4	9,4	1,7	4,0	10,5	6,1
roboty publiczne	16,28	20,81	1,4	9,5	1,7	3,3	8,6	5,0
środki na podjęcie działalności gospodarczej	36,18	50,34	3,2	21,1	3,8	7,9	20,9	12,1
środki dla pracodawców na wyp. i doposażenie miejsc pracy	29,49	42,93	2,6	17,2	3,1	6,7	17,8	10,3
stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne **	1,34	1,71	0,1	0,8	0,1	0,3	0,7	0,4
pozostałe aktywne formy ***	21,66	25,86	1,9	12,7	2,3	4,1	10,7	6,2
Środki wydatkowane z Funduszu Pracy w ramach interwencji COVID-19 (ogółem)	771,26	175,83	68,16	---	81,85	27,6	---	42,2
Środki wydatkowane z Funduszu Pracy w ramach interwencji COVID-19 na podstawie art. 15zdz, 15zda, 15zdb, 15zdc, 15zde i 15zde2 tj. z rezerwy ****	766,9	175,83	67,78	---	81,38	27,6	---	42,2
Środki wydatkowane z Funduszu Pracy w ramach interwencji COVID-19 na podstawie art. 15zde ⁴ tj. nie z rezerwy ³	4,36	0,00	0,39	---	0,46	0,0	---	0,0
inne	26,67	30,19	2,4	---	---	4,7	---	---

1 Wydatki na formy wsparcia zatrudnienia (ogółem) są obliczane razem z wydatkami poniesionymi w ramach COVID-19.

2 Wydatki na aktywne formy promocji zatrudnienia zostały obliczone bez wydatków w ramach COVID-19. Zawierają dotychczas stosowane aktywne formy i zachowują tym samym możliwość porównania w stosunku do okresów wcześniejszych. Posiadają zakres ścisłe odpowiadający przepisom ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Aktywne formy promocji zatrudnienia zawierają również pozostałe aktywne formy.

Formy aktywne i zasiłki dla bezrobotnych oraz wydatki w ramach COVID-19 i kategoria "inne" sumują się do ogółem wydatków realizowanych z FP.

* Kategoria ta zawiera koszty należne instytucjom szkoleniowym, koszty egzaminów, licencji bez stypendiów i składek na ubezpieczenie społeczne.

** Kategoria ta zawiera stypendia dla uczestników i składki na ubezpieczenie społeczne za okres stażu, przygotowania zawodowego dorosłych realizacji studiów podyplomowych i szkolenia oraz stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres kontynuowania nauki.

*** Kategoria ta od 2016 r. zawiera refundację wynagrodzeń osobom w wieku do 30 roku życia.

**** Środki wydatkowane przez Powiatowe Urzędy Pracy w województwie podkarpackim, w ramach ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Nie zawierają części pomocy państwowej, wydatkowanej przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Tradycyjne aktywne formy promocji zatrudnienia to np. szkolenia i przekwalifikowania, prace interwencyjne i roboty publiczne, pożyczki dla bezrobotnych i pracodawców. Aktywnymi formami są również środki wydatkowane z FP w ramach przeciwdziałania SARS-CoV-2 na podstawie odrębnych przepisów. Pasywne formy (tzw. programy osłonowe) są to zasiłki dla osób bezrobotnych oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne.

3 Na podstawie przepisów Dz.U. 2020 poz. 1842 Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 października 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Tabela XXVI Aktywne formy promocji zatrudnienia wg powiatów. Liczba bezrobotnych aktywizowanych w ramach poszczególnych form, województwo podkarpackie

Powiaty	w okresie 2021 r.						
	osoby zatrudnione		bezrobotni skierowani na staż	bezrobotni skierowani na szkolenia	bezrobotni, którzy rozpoczęli prace społecznie użyteczne	bezrobotni, którzy podjęli działalność gospodarczą	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów utworzenia stanowiska pracy
	przy pracach interwencyjnych	przy robotach publicznych					
województwo	3 873	1 911	7 710	859	615	2 282	2 535
bieszczadzki	100	6	147	11	5	52	9
brzozowski	179	70	352	17	5	102	90
dębicki	282	28	257	10	14	119	102
jarosławski	272	274	415	43	0	124	178
jasieński	139	34	290	30	51	168	266
kolbuszowski	124	13	323	34	9	60	72
krośnieński	37	26	165	28	27	80	127
leski	35	23	123	8	0	68	26
leżański	36	148	450	37	33	109	93
lubaczowski	179	23	297	2	55	65	0
łańcucki	185	101	330	27	32	104	124
mielecki	299	84	670	10	0	102	223
niżański	383	38	380	49	35	151	68
przemyski	166	137	125	17	81	93	87
przeworski	314	196	544	33	50	84	78
ropczycko-sędziszowski	144	78	332	30	4	118	122
rzeszowski	158	82	367	82	39	78	145
sanocki	190	24	217	64	7	126	135
stałowowski	173	40	342	143	46	110	70
strzyżowski	135	157	619	41	26	89	162
tarnobrzeski	55	211	178	17	0	32	33
Krosno	10	2	52	14	22	34	45
Przemyśl	99	20	77	21	70	74	72
Rzeszów	137	21	452	80	4	100	157
Tarnobrzeg	42	75	206	11	0	40	51

Wnioski:

(na podstawie danych z tabel: XXV i XXVI)

- W 2021 roku w celu realizacji **aktywnych form promocji zatrudnienia** wydatkowano z Funduszu Pracy łącznie **636,25 mln zł** (w 2020 roku – 1131,50 mln zł). **Z tej kwoty najbardziej istotnymi były wydatki w zakresie przeciwdziałania skutkom SARS-CoV-2 tj. ogółem 175,83 mln. zł. (27,6 proc. wydatków).** Szczegółowe dane zawiera tabela XXV w aneksie statystycznym, wydatki zrealizowane z funduszu pracy.

- W zakresie aktywnych form rynku pracy (bez interwencji w zakresie covid-19) wydatkowano na:
 - **finansowanie staży 71,35 mln zł** tj. 11,2 proc. ogółu wydatków w ramach FP, co stanowi jednocześnie 29,6 proc. ogółem wydatków na aktywne formy,
 - **podjęcia działalności gospodarczej przez bezrobotnych 50,34 mln zł** tj. 7,9 proc. wydatków w ramach FP i jednocześnie 20,9 proc. ogółu aktywnych form,
 - **finansowanie pracodawcom wyposażenia i doposażenia utworzonych miejsc pracy 42,93 mln zł** (6,7 proc.) – (17,8 proc. aktywnych form),
 - **finansowanie prac interwencyjnych 25,39 mln zł** (4,0 proc.) – (10,5 proc. aktywnych form),
 - **finansowanie robót publicznych 20,81 mln zł** (3,3 proc.) – (8,6 proc. aktywnych form),
 - **finansowanie szkoleń 2,3 mln zł** (0,4 proc.) – (1,0 proc. aktywnych form),
 - **finansowanie stypendiów i składek na ubezpieczenia społeczne 1,71 mln zł** (0,3 proc.) – (0,7 proc. aktywnych form).

- Wśród standardowych form aktywnych staże były często realizowaną aktywizacją dla osób bezrobotnych, którą powiatowe urzędy pracy stosują od lat w celu minimalizacji bezrobocia wśród osób młodych będących do 30 roku życia. Osoby do 30 roku życia z mocy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z późn. zm. – są w szczególnej sytuacji na rynku pracy ²⁷.

- Najwięcej (w liczbach bezwzględnych) osób bezrobotnych korzystało z następujących form aktywizacji zawodowej:
 - staży (7710 bezrobotnych),
 - zatrudnienia przy pracach interwencyjnych (3873),
 - refundacji pracodawcy kosztów utworzenia stanowiska pracy osoby bezrobotnej (2535),
 - dotacji na utworzenie własnej działalności gospodarczej przez bezrobotnego (2282),
 - zatrudnienie bezrobotnych przy robotach publicznych (1911),

²⁷ Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy to: 1) bezrobotny do 30 roku życia, 2) bezrobotny długotrwale, 3) bezrobotny powyżej 50 roku życia, 4) bezrobotny korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej, 5) bezrobotny posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, 6) bezrobotny niepełnosprawny, 7) poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonyjący innej pracy zarobkowej opiekun osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna, na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

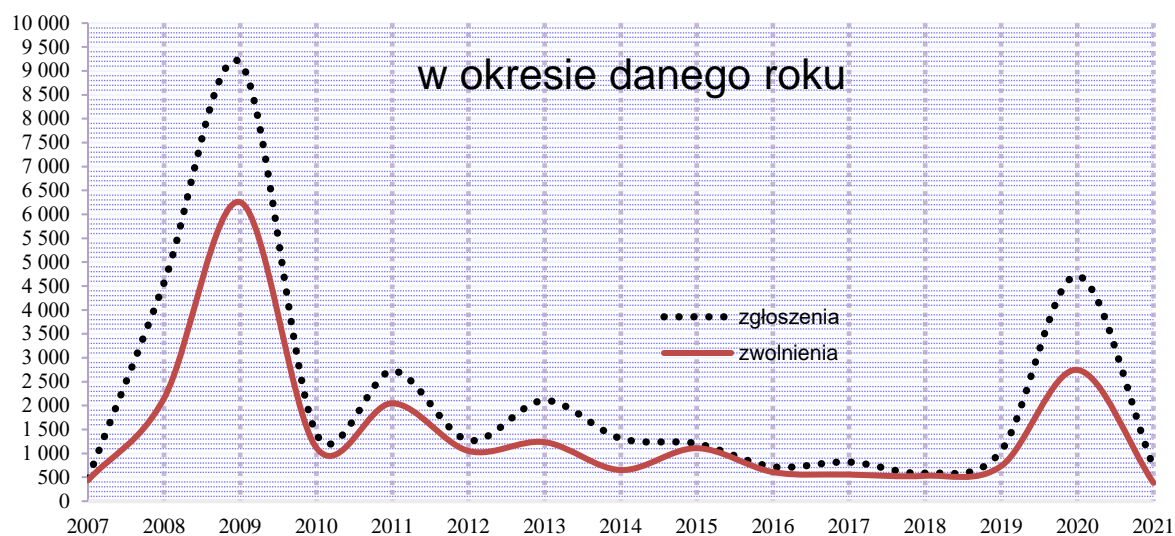
- bezrobotni skierowani na szkolenia, w ramach środków FP (859),
- zatrudnienie bezrobotnych przy pracach społecznie użytecznych (615).

6.13 ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW

Tabela XXVII. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ GRUPOWYCH
w roku sprawozdawczym

Powiaty	Pracownicy (ogółem)	w tym	
		z zakładów sektora publicznego	z zakładów sektora prywatnego
województwo	716	0	716
bieszczadzki	0	0	0
brzozowski	0	0	0
dębicki	0	0	0
jarosławski	500	0	500
jasielski	0	0	0
kolbuszowski	0	0	0
krośnieński	0	0	0
leski	31	0	31
leżajski	0	0	0
lubaczowski	0	0	0
łańcucki	80	0	80
mielecki	0	0	0
niżański	0	0	0
przemyski	0	0	0
przeworski	0	0	0
ropczycko-sędziszowski	0	0	0
rzeszowski	0	0	0
sanocki	0	0	0
stalowowolski	0	0	0
strzyżowski	0	0	0
tarnobrzeski	0	0	0
Krosno	0	0	0
Przemyśl	0	0	0
Rzeszów	105	0	105
Tarnobrzeg	0	0	0

**WYKRES 16. OSOBY ZGŁOSZONE I ZWOLNIONE Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW
W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W LATACH 2007 – 2021**

Wnioski:

(na podstawie danych z tabeli XXVII i wykresu 16)

- Zamiar zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy zgłosiło 5 zakładów planujących zwolnienie 716 pracowników (w 2020 r. – 40 zakładów dla 4716 pracowników).
- Wypowiedzenia umów o pracę z przyczyn niedotyczących pracowników w 2021 roku otrzymało 384 osób. Ponadto wg stanu na koniec 2021 roku na wręczenie wypowiedzenia oczekiwało ogółem 431 pracowników.
- Osoby zwolnione z przyczyn niedotyczących pracowników stanowiły 4,0 proc. ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie podkarpackim wg stanu na 31 XII 2021 roku (31 XII 2020 rok – 4,5 proc.).
- Z łącznej liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (tj. napływu, w 2020 roku 88623 osób) 3292 osób (3,7 proc.) przed zarejestrowaniem w powiatowym urzędzie pracy było uprzednio zwolnionych z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy. W okresie 2020 roku odsetek ten wynosił 5,7 proc.

VII. PODSUMOWANIE

- **Spadek stopy bezrobocia.** Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie podkarpackim wyniosła na 31 XII 2021 rok 8,2 proc. (31 XII 2020 rok to 9,1 proc.), co oznacza spadek w okresie 2021 roku o 0,9 pkt. proc. W kraju stopa bezrobocia wyniosła na dzień 31 XII 2021 roku 5,4 proc. i w okresie 2021 roku zmniejszyła się o 0,9 pkt. proc. (31 XII 2020 rok – 6,3 proc.).
- **Spadek liczby bezrobotnych.** W 2021 roku więcej osób wyrejestrowano z powiatowych urzędów pracy (98658) niż zarejestrowano (88623). Różnica wyniosła 10035 osób.
- **Bezrobocie kobiet.** Kobiety stanowiły więcej niż ½ bezrobotnych zarejestrowanych w PUP tj. 53,2 proc. (rok wcześniej 52,7 proc.). Kumulacje bezrobotnych kobiet to przedziały wieku od 25 do 34 lat i od 35 do 44 lat tj. łącznie 61,5 proc. ogółu bezrobotnych kobiet.
- **Bezrobocie na wsi.** Od dłuższego czasu utrzymuje się wysoki poziom bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich tj. 63,0 proc. ogółu bezrobotnych. Bezrobotni na wsi to osoby okresowo rejestrujące się w PUP, często pracujący czasowo za granicą RP, w krajach Europy Zachodniej. Z reguły są to osoby młode, mobilne i pozostające w wieku produkcyjnym. W oficjalnej statystyce brak jest prawidłowego continuum przestrzennego miasto – suburbia – wieś. Dychotomiczny podział na miasto i wieś nie oddaje procesów występujących we współczesnych społeczeństwach.
- **Bezrobocie długotrwałe.** Odnotowano wzrost o 3,3 proc. liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy. Sam udział bezrobotnych długotrwałe wśród bezrobotnych ogółem wzrósł o 5,1 pkt. proc. (osoby długotrwałe bezrobotne stanowiły wg stanu na 31 XII 2021 r. 60,5 proc. ogólnej liczby bezrobotnych, a wg stanu na 31 XII 2020 roku – 55,4 proc. ogółu).
- **Bezrobotni według wykształcenia.** Ponad ½ bezrobotnych tj. 53,8 proc. ogółu – legitymowało się wykształceniem związanym z uzyskaniem zawodu tj. zasadniczym zawodowym (27,1 proc.) oraz policealnym i średnim zawodowym (26,7 proc.). Należy zaznaczyć, że 18,7 proc. bezrobotnych (trzecia kumulacja) stanowią osoby bezrobotne z wykształceniem gimnazjalnym i niższym.
- **Rejestrowane bezrobocie osób posiadających wykształcenie wyższe.** Wykształcenie wyższe posiadało 15,8 proc. bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. Odsetek ten zmniejszył się w stosunku do grudnia 2020 roku o 0,5 pkt. proc. Na koniec 2020 roku wynosił 16,3 proc.

- **Osoby bezrobotne wg wieku.** Osoby w wieku 25–34 lat to 28,3 proc. ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, 35–44 lat – 25,1 proc., 45–54 lat – 18,7 proc. Są to najbardziej liczne przedziały bezrobocia rejestrowanego wg wieku. Osoby w wieku 18–24 lat stanowiły tylko 12,8 proc. ogółu bezrobotnych. Bezrobotni w wieku od 18 do 44 lat stanowili 66,2 proc. ogółu bezrobotnych (na koniec 2020 roku – 67,4 proc.) – nastąpił spadek o 1,2 pkt. proc.
- **Osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego.** 14,3 proc. osób bezrobotnych nie posiadało udokumentowanego doświadczenia zawodowego, a 47,0 proc. posiadało krótki staż pracy (do 5 lat). Dodatkowo dla większości bezrobotnych nastąpił proces dezaktualizacji uprawnień i umiejętności zawodowych, z powodu długiego okresu pozostawania bez zatrudnienia. Świadczy o tym również znaczna przewaga w rejestracji osób, będących bezrobotnymi w PUP już po raz kolejny od 1990 roku.
- **Bezrobocie wielokrotne.** Z roku na rok jest widoczny bardzo wysoki udział w tzw. napływie do powiatowych urzędów pracy – osób już wcześniej posiadających status bezrobotnego tj. rejestrujących się po raz kolejny. Osoby te stanowiły w 2021 roku 79,9 proc. ogólnego napływu do statystyk osób bezrobotnych (w 2020 roku – 80,6 proc.).
- **Poziom zatrudnienia.** Z powodu podjęcia pracy wyłączono 62179 bezrobotnych, co stanowiło 63 proc. tzw. „odpływu” w 2021 roku (w 2020 r. – 55891 bezrobotnych tj. 63,8 proc. wszystkich wyłączeń z ewidencji PUP).
- **Odpływy z powodu samodzielnej rezygnacji.** Odnotowano wzrost liczby osób bezrobotnych, którzy nie potwierdzali w urzędach pracy swojej gotowości do podjęcia zatrudnienia. W 2021 roku było to 9941 osób, co stanowiło 10,1 proc. ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych (w 2020 roku było to 8365 bezrobotnych tj. 9,6 proc. odpływu).
- **Osoby bezrobotne uprawnione do zasiłku.** Nastąpił spadek o 2,4 pkt. proc. udziału uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych (z 16 proc. na koniec 2020 roku do 13,6 proc. według stanu na koniec 2021 roku). Od dłuższego czasu udział uprawnionych do zasiłku utrzymuje się na niskim liczbowym i procentowym poziomie.
- **Zwolnienia grupowe.** Odnotowano znacznie niższą jak w roku poprzednim liczbę zgłoszeń zamiaru zwolnienia i zwolnień z przyczyn leżących po stronie pracodawcy.

- W 2021 roku **zamiar wypowiedzenia umów o pracę** z powodów nie dotyczących pracowników otrzymało łącznie 716 osób. W 2020 roku – 4716 osób. W 2021 roku **wypowiedzenia umów o pracę** z powodów nie dotyczących pracowników otrzymało łącznie 384 osoby. W 2020 roku – 2746 osób.
- **Oferty pracy i aktywizacji zawodowej.** Nastąpił wzrost ilości ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W 2021 roku zgłoszono łącznie ogółem 50760 ofert. W 2020 roku 37090 ofert. Odnotowano wzrost o 13670 ofert niż było dostępnych w 2020 roku.
- **Wolne miejsca pracy.** W 2021 roku odnotowano 41711 miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. W 2020 roku – 29914 – tj. nastąpił wzrost o 11797.
- **Wolne miejsca aktywizacji zawodowej.** W 2021 roku odnotowano 9049 miejsc aktywizacji zawodowej. W 2020 roku – 7176, tj. nastąpił wzrost o 1873 miejsc.
- **Oferty pracy subsydiowanej.** W 2021 roku nastąpił wzrost liczby ofert subsydiowanych, ale spadek udziału wśród wszystkich ofert zgłoszonych do PUP, co jest zjawiskiem korzystnym. W 2021 roku – 17820 ofert subsydiowanych tj. 35,1 proc. wszystkich zgłoszonych. W 2020 roku – 14301 tj. 38,6 proc.. Udział procentowy spadł o 3,5 pkt. proc.
- **Staże.** W 2021 roku – 7710 bezrobotnych zostało skierowanych w celu odbycia staży u pracodawców (w 2020 roku – 6009).
- **Wsparcie samozatrudnienia.** Nastąpił wzrost liczby bezrobotnych wyrejestrowanych z powodu uzyskania **dotacji na uruchomienie własnej działalności gospodarczej** (w 2021 roku – 2282 osób, w 2020 roku – 1768 osób). Na ten cel wydatkowano w 2021 roku 7,9 proc. środków z Funduszu Pracy (w 2020 roku – 3,2 proc.).
- **Wsparcie tworzenia miejsc pracy.** Nastąpił wzrost liczby bezrobotnych i środków kierowanych na **refundację kosztów na wyposażenie i doposażenie miejsc pracy.** W 2021 roku było to 2535 bezrobotnych, a w 2020 roku – 2114 bezrobotnych. Przeznaczono na ten cel w 2021 roku 6,7 proc. środków z Funduszu Pracy, a w 2020 roku – 2,6 proc.
- **Szkolenia.** Niskie wydatki z Funduszu Pracy tj. 0,4 proc. ogółu środków, wykorzystanych w PUP w celu realizacji szkoleń dla bezrobotnych (w 2020 r. – 0,2 proc.). Uzupełnienie kwalifikacji zawodowych odpowiadających potrzebom pracodawcy łączy się z reguły z uczestnictwem w drogich szkoleniach.
- Możliwe, że byłby zasadny nowy fundusz do szybkich szkoleń i zmiany kwalifikacji dla bezrobotnych, którzy niedawno utracili zatrudnienie i nie chcą pozostawać bez pracy

w dłuższym czasie. Część bezrobotnych nie kwalifikuje się do uczestnictwa w szkoleniach finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, ponieważ nie są bezrobotnymi długoterminowo, do 30 roku życia i powyżej 50 roku życia. Często nie kwalifikują się również do grupy NEET, ponieważ niedawno pracowali i z przyczyn niezależnych utracili miejsce pracy. Mogą posiadać inne odbyte szkolenia, aktualnie zupełnie nie przydatne w poszukiwaniu nowego zatrudnienia. Jeżeli są osobami bezrobotnymi, posiadają ograniczoną możliwość uzyskania przekwalifikowania. Fundusz taki wypełniłby lukę między EFS i KFS.

Jedną z przyczyn niskich wydatków na szkolenia z Funduszu Pracy – jest poza negatywnym wpływem pandemii, wyodrębnienie się z Funduszu Pracy **Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS)**, który jest istotnym elementem realizacji polityki rynku pracy – **dla osób pracujących i pracodawców**. Wspiera ich wysiłki w aktualizowaniu lub nabywaniu nowych kompetencji, pomaga w dostosowaniu posiadanych kwalifikacji do wymagań nowoczesnej gospodarki. Celem jego utworzenia jest również przeciwdziałanie redukcji zatrudnienia z powodu braku oczekiwanych przez pracodawcę kompetencji czy wiedzy pracowników lub jej nieadekwatności do potrzeb. Inwestycja w kadry tworzy możliwość wzrostu pozycji rynkowej firmy i podnosi konkurencyjność pracowników.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy - również prowadzi szkolenia pracodawców. Jego dysponentem jest minister właściwy do spraw pracy, który ustala ogólnokrajowe priorytety wydatkowania środków funduszu i proponuje sposób ich podziału. O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić wszyscy pracodawcy, na podstawie przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 IV 2004 r. (Dz.U. tj. z 2020, poz. 1409 z późn. zm.), którzy zamierzają inwestować w podnoszenie swoich własnych kompetencji lub kompetencji osób pracujących w firmie. Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt. 25 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, pracodawca to jednostka organizacyjna (nawet jeżeli nie posiada osobowości prawnej), a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudnia co najmniej jednego pracownika wg stanu prawnego w dniu składania wniosku o wpis.